اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

دوشنبه • ۱۰ بهمن ۱۴۰۱ • ۸ رجب ۱۴۴۴ • ۳۰ ژانویه ۲۰۲۳ • سال پنجم • شماره ۱۰۱۳ • ۸صفحه • قیمت ۵۰۰۰ تومان

معدن در پازل اقتصاد و توسعه کردستان

اگرچه کردستان بیشتر به عنوان استانی کشاورزی و تجاری به واسطه مرزی بودن و تا حدی گردشگری شناخته شده است، اما در بخش معدن ظرفیت‌های فراوانی دارد که با فعال‌کردن آنها نقش مهمی در توسعه استان ایفا خواهد کرد. ارتباط مواد معدنی با رفاه و آسایش بشر آن چنان قدمتی دارد که پژوهشگران اعصار فرهنگی بشر را بر اساس مواد معدنی تقسیم‌بندی کرده‌اند...

۶

نظام حکمرانی بخش معدن نیازمند تغییر

پنل تخصصی همایش بین‌المللی سنگ‌آهن با نگاهی به نظام حکمرانی در این بخش تلاش کرد تا الزامات را به گوش مسئولان رسانده و شاهد تغییر نگرش در این حوزه باشد. بخش معدن نیازمند این تغییر نگاه است تا بتواند سرعت توسعه را افزایش دهد. محمدرضا بهرامن رئیس خانه معدن ایران در پنل تخصصی همایش بین‌المللی سنگ آهن، اظهار کرد: متولی بخش معدن وزارت صمت...

۳

گزارش «روزگار معدن» از عمده‌ترین مشکلات حاکمیت معدن در سال جاری

جای مشوق‌های صادراتی خالی است

۴

عکس: روزگار معدن

سرمقاله

بخش معدن استقلال ندارد

۲

یادداشت‌ها

باید از کشورهای دیگر الگوبرداری کنیم

۴

تیترهای روز

تامین انرژی، بزرگ‌ترین چالش صنعت فولاد

شرکت فولاد هرمزگان در کنار آب‌های خلیج‌فارس بنا نهاده شد تا با استفاده از ظرفیت‌های بالقوه موجود در این منطقه به یکی از قطب‌های صنعت فولاد و نقطه اتکایی برای تولید و صادرات بخشی از فولاد کشور مبدل شود. این مجموعه در طول سال‌های گذشته با تکیه بر سرمایه‌های انسانی...

۲

خروج سرمایه از بورس

شاخص کل بورس تهران دهمین ماه امسال را پررونق پشت سر گذاشت و رشد ۱۲.۹ درصدی را از آن خود کرد. با این وجود امید بازگشته به بازار سرمایه برای مدت‌زمان طولانی دوام نیافت. بورس، هفته نخست بهمن خلاف فاز امیدواری که در میان فعالان...

۸

سرمقاله

بخش معدن استقلال ندارد

شهناز نوایی
دبیر اتحادیه حفاران غیرنفتی

در بخش معدن بهره‌وری به‌معنی روشن بودن ماموریت، ارزش و چشم‌انداز فعالیت‌های مجموعه، تدوین استراتژی و توجه به نیازهای حال و آینده، انعطاف‌پذیری در مواجهه با مشکلات و چالش‌ها، تلاش برای دستیابی به اهداف تعیین‌شده با استفاده از امکانات و توانایی‌های موجود است.

صنعت و به‌ویژه بخش معدن ـ به‌عنوان یکی از زیرمجموعه‌های آن ـ حوزه مستقلی نیست و تابع تصمیمات و سیاست‌گذاری‌های بخش دولتی است. پس برای دستیابی به اهداف خود و افزایش بهره‌وری، نیازمند کمک و حمایت دولت است.

به‌عنوان مثال باید به این نکته توجه شود که فعالیت معدنی به جاده و زیرساخت نیاز دارد تا دسترسی بهره‌بردار به بازار فروش تسهیل شود و برای تامین آن، دولت باید پیشقدم شود.

تصمیمات بخش خصوصی در گرو سیاست‌های دولتی است و آنچه تلاش‌های فعالان این صنعت در افزایش بهره‌وری را بی‌اثر می‌کند، تصمیمات خلق‌الساعه و قوانین دست‌وپاگیر دولتی است که راه را برای سرمایه‌گذاری می‌بندد.

افزایش بهره‌وری بخش معدن نیاز به حمایت، کمک و همفکری دولت دارد، باید در سیاست‌گذاری‌ها از بخش خصوصی کمک بگیرند که گاهی این طور نیست.

در غیر این صورت افزایش ۱۰ برابری حقوق و عوارض معدنی چه توجیهی دارد؟ آیا چنین تصمیماتی موجب فرار سرمایه از بخش معدن نمی‌شود و فعالیت در این صنعت را زمینگیر نمی‌کند؟

بدیهی است که شکوفایی بخش معدن، بدون همفکری و درک متقابل دولت و فعالان معدن میسر نیست، اما تاکنون حمایت لازم آنطور که باید نشده است. هر مدیری که می‌آید، به‌دلخواه تصمیمات جدیدی اتخاذ و بایدها و نبایدهایی دیکته می‌کند. مرتب قوانین دست و پاگیر وضع می‌شود و به‌صورت دستورالعمل، بخشنامه و مانند آن ابلاغ می‌شود که آخرین نمونه، افزایش چندین برابری حقوق دولتی است که معلوم نیست بر چه اساس و پایه‌ای انجام گرفته است.

برای افزایش بهره‌وری، مدیریت؛ مغز متفکر مجموعه است؛ این بخش است که باید با برنامه‌ریزی دقیق، اهداف مجموعه را مشخص کند و با تعیین استراتژی و خط‌مشی، راه را به‌سوی دستیابی به اهداف هموار کند. نقش مدیر کارآمد و باتجربه در فراهم کردن بستر رشد و افزایش بهره‌وری بسیار کلیدی است و می‌تواند راهگشای فعالیت مجموعه باشد.

سرمایه‌های انسانی، بازوی مجموعه برای دستیابی به بهره‌وری بیشتر هستند. یکی از بزرگ‌ترین دغدغه‌های هر مجموعه‌ای باید حفظ سرمایه انسانی و افزایش توان، کارآیی و ایجاد تعهد و دلبستگی آنها به مجموعه باشد، زیرا برای تربیت هر فرد در این صنعت، زمان و انرژی زیادی مصرف می‌شود که باید با افزایش بهره‌وری به‌بار بنشیند و اگر به‌هر دلیلی این سرمایه هدر برود، صنعت با چالش روبه‌رو خواهد شد.

مجموعه‌ای که برای رسیدن به بهره‌وری تلاش می‌کند، باید استراتژی‌های خود را به‌خوبی بشناسد و بهترین روش‌ها را با استفاده از ابزار و امکانات موجود طراحی کند، با کنترل دائمی فرآیندها، نقاط ضعف را شناسایی و در راستای حذف آنها گام بردارد.

در نهایت توجه به خواسته‌ها و نیازها و تعامل سازنده با مشتریان، کلید ارتقای بهره‌وری مجموعه‌ها است. اگر بتوان حاصل فرآیند تولید را به نتیجه مطلوب که برآوردن نیاز و خواسته ذی‌نفعاناست، پیوند زد، بهره‌وری به هدف نهایی خود رسیده است و به‌نظر من تمام بخش‌هایی که به آن اشاره شد، در امتداد هم قرار دارند و عامل موفقیت و شکست دیگری و فرآیند دستیابی به بهره‌وری در یک مجموعه خواهند شد.

همان‌طور که گفته شد، بزرگ‌ترین مشکل برای ارتقای بهره‌وری در بخش معدن، مشکلاتی است که از یک‌سو در ارتباط با نهادهای سیاست‌گذار وجود دارد و از سوی دیگر در مسیر تامین ابزار و ماشین‌آلات موردنیاز قرار گرفته است. نکته دیگری که نمی‌توان از آن غافل شد، تاثیر تحریم‌هایی است که بر کشور ما تحمیل شده و به این ترتیب ارتباط ما را با بازار جهانی دچار مشکل کرده است.

به‌گمان من، پیش‌نیاز بهبود و ارتقای بهره‌وری در بخش معدن، ارتباط بیشتر دولت با این بخش و تعامل سازنده‌تر با فعالان است، تا در قدم اول موانع بزرگ پیش پای این صنعت برداشته شود و دست تولیدکنندگان برای فعالیت باز شود و در مرحله بعد اهداف و استراتژی‌ها تعریف، روش جذب و تربیت سرمایه‌های انسانی معین و نقشه راه رسیدن به اهداف ترسیم و در نهایت رضایت ذی‌نفعان جلب شود.

در گفت‌وگوی «روزگارمعدن» با مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان مطرح شد

تامین انرژی، بزرگ‌ترین چالش صنعت فولاد

مرضیه احقاقی

عکس: روزگار معدن

شرکت فولاد هرمزگان در کنار آب‌های خلیج‌فارس بنا نهاده شد تا با استفاده از ظرفیت‌های بالقوه موجود در این منطقه به یکی از قطب‌های صنعت فولاد و نقطه اتکایی برای تولید و صادرات بخشی از فولاد کشور مبدل شود. این مجموعه در طول سال‌های گذشته با تکیه بر سرمایه‌های انسانی و جوانان پرتوان و باانگیزه در استان هرمزگان در مسیر موفقیت و توسعه گام برداشت. انتظار می‌رود ظرفیت تولید فولاد شرکت فولاد هرمزگان در پایان سال از مرز ۱.۵ میلیون تنی عبور کند. تولید با حداکثر ظرفیت در این شرکت فولادی باوجود تمام محدودیت‌های انرژی حاصل شده است. «روزگارمعدن» برای بررسی عملکرد شرکت فولاد هرمزگان در روند توسعه صنعت فولاد با عطاالله معروفخانی، مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان گفت‌وگو کرده است. معروفخانی در این گفت‌وگو تاکید کرد: این شرکت طرح‌های توسعه متعددی را در دستور کار دارد. پیش‌بینی می‌شود با اجرای طرح‌های یادشده، ظرفیت این مجموعه از ۱.۵ میلیون تن به ۳.۲ میلیون تن افزایش یابد.

◉ عملکرد شرکت فولاد هرمزگان را در طول امسال چطور ارزیابی می‌کنید؟

شرکت فولاد هرمزگان به‌عنوان یکی از ارکان اصلی توسعه صنعت فولادسازی در جنوب کشور و بندرعباس از ابتدای امسال برای تحقق برنامه‌های تولید تلاش و خوشبختانه در این زمینه موفق عمل کرده است. فولاد هرمزگان به‌عنوان پیشرفته‌ترین کارخانه فولادی کشور در سال‌های اخیر توانسته است نقش پررنگی در این صنعت ایفا کند. نگاه کلی به عملکرد این شرکت فولادی در شرایطی که کمتر از ۳ ماه تا پایان سال باقی مانده، حکایت از موفقیت عملکردی این شرکت و حرکت مطابق برنامه‌های از پیش تعیین‌شده دارد. این شرکت امسال تلاش کرده تا باتوجه به هدف‌گذاری امسال از سوی رهبر معظم انقلاب مبنی بر «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین»، فعالیت‌های ویژه‌ای را در حمایت از ساخت داخل و کاهش حداکثری وابستگی به واردات اجرایی کند.

◉ شرکت فولاد هرمزگان در طول یک سال گذشته چه میزان در مسیر توسعه گام برداشته است؟

این شرکت پروژه‌های توسعه‌ای خود را با موفقیت دنبال کرده است. سال گذشته چندین طرح توسعه‌ای بزرگ در این مجموعه کلید خورد و آغاز به کار کرد. طرح‌های یادشده در مرحله عملیاتی شدن هستند و انتظار می‌رود با به‌بهره‌برداری رسیدن این طرح‌ها ظرف ۲ تا ۳ سال آتی، ظرفیت تولید در این مجموعه افزایش یابد. پیش‌بینی می‌شود ظرفیت تولید در این شرکت از ۱.۵ میلیون تن به ۳.۲۰۰ میلیون تن افزایش یابد. توسعه در این مجموعه فولادی به‌منزله ایجاد موقعیت‌های شغلی مستقیم و غیرمستقیم متعددی در منطقه بندرعباس و کل کشور است. در همین حال، ۲ واحد احیا مستقیم با ظرفیت تولید یک‌میلیون و ۷۲۰ هزار تن در این مجموعه در دست اجرا قرار دارد. مراحل احداث واحد گاز صنعتی نیز آغاز شده است. علاوه بر این، مخازن ذخیره آهن‌اسفنجی نیز در مرحله عملیاتی شدن هستند. بدین‌ترتیب در آینده نزدیک، مواد اولیه موردنیاز برای توسعه صنعت فولادسازی توسط خود این مجموعه تولید خواهد شد. امید می‌رود در طول چند ماه آتی واحد نورد گرم فولاد هرمزگان نیز عملیاتی شود. احداث و توسعه در شرکت فولاد هرمزگان برای تولید ورق فولادی به‌منزله گامی مثبت برای ارزش‌افزایی حداکثری در این مجموعه و استفاده از توان داخلی برای تولید محصولاتی با فناوری‌های بالاتر است، بدین‌ترتیب زنجیره تولید در شرکت فولاد هرمزگان تکمیل خواهد شد، انعکاس موفقیت‌ها در حوزه تولید، زمینه دلگرمی مردم را به مسیر موفقیت و پیشرفت فراهم می‌کند.

> بومی‌سازی و تکیه بر توان داخلی برای تامین نیازهای شرکت فولاد هرمزگان از منابع داخلی به‌منزله صرفه‌جویی ارزی قابل‌توجه برای کشور است، صرفه‌جویی ارزی این شرکت از سال گذشته تاکنون برابر ۷۶ میلیون دلار برآورد شده است

◉ این شرکت فولادی برای پیشبرد تولید خود چه میزان از ظرفیت‌های داخلی بهره می‌گیرد؟ عملکرد این مجموعه را در حوزه بومی‌سازی و استفاده از ظرفیت‌های داخلی چطور ارزیابی می‌کنید؟

شرکت فولاد هرمزگان در طول سال‌های گذشته اقدامات موثری را برای بهره‌مندی از ظرفیت‌های داخلی و بومی‌سازی ترتیب داده است. بومی‌سازی و تکیه بر توان داخلی برای تامین نیازهای این شرکت بزرگ فولادی از منابع داخلی به‌منزله صرفه‌جویی ارزی قابل‌توجه برای کشور است. صرفه‌جویی ارزی این شرکت از سال گذشته تاکنون برابر ۷۶ میلیون دلار برآورد شده است.

این شرکت در جریان برگزاری چهارمین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران، ۵ تفاهمنامه همکاری امضا کرد. این تفاهمنامه‌ها در راستای بهره‌برداری حداکثری از ظرفیت‌های علمی و فنی شرکت‌های دانش‌بنیان و بومی‌سازی فرآیندها، تجهیزات و قطعات موردنیاز فولاد هرمزگان میان این شرکت و شرکت‌های دانش‌بنیان به امضا رسیدند.

امضا تفاهمنامه‌های یادشده حکایت از آن دارد که شرکت فولاد هرمزگان مصمم است که باتوجه به تحریم‌های ظالمانه امریکا و تداوم تحریم‌ها، بیش از گذشته در حوزه بومی‌سازی و همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان گام بردارد.

◉ بزرگ‌ترین چالشی که روند فعالیت شما را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد، چیست؟

در یکی، دو سال اخیر، تامین انرژی به بزرگ‌ترین چالش فعالان صنعت فولاد کشور بدل شده است. این صنعتگران در ماه‌های گرم سال با کمبود برق و در هفته‌های سرد سال با محدودیت در تامین انرژی روبه‌رو هستند. شرکت فولاد هرمزگان نیز در طول یک ماه گذشته با افت شدید گاز روبه‌رو بوده است. باتوجه به اهمیت و اثرگذاری صنعت فولاد در فرآیند توسعه و اشتغالزایی کشور، امید می‌رود مشکلات یادشده که از کمبودهای زیرساختی نشات می‌گیرند، در کوتاه‌ترین زمان ممکن مرتفع شوند.

شرکت فولاد هرمزگان نیز برای کاهش محدودیت‌های موردبحث سرمایه‌گذاری کرده و طرح‌های توسعه‌ای را در دست اجرا دارد، بااین‌وجود به بهره‌برداری رسیدن طرح‌های یادشده زمانبر است.

▣ کلام آخر

تولید محصولات پیشرفته با ارزش‌افزوده بالاتر در تمامی مناطق دنیا به رشد اقتصادی و توسعه‌یافتگی منجر می‌شود. مدیران و تصمیم‌گیران شرکت فولاد هرمزگان با درک اهمیت و اثرگذاری تولید محصولاتی با ارزش‌افزوده بالاتر تلاش کرده‌اند تا در مسیر توسعه گام بردارند. در همین حال در سال «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» از ظرفیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان بهره گرفته‌اند تا مسیر توسعه را هموار کنند.

این دست همکاری‌ها از میزان نیاز این شرکت فولادی به واردات می‌کاهد و زمینه‌ساز صرفه‌جویی ارزی قابل‌توجهی است.

تولید ۵۵ میلیون تنی فولاد نیازمند رفع موانع تولید

یک فعال فولادی گفت: با توجه به اینکه دستیابی به ۵۵ میلیون تن تولید فولاد در افق ۱۴۰۴ نیازمند رفع موانع زیرساختی است، می‌توان گفت حل بحران انرژی، نیازمند تعامل و همکاری نهادهای بالادستی و تولیدکنندگان است.

علیرضا کاویان‌مهر در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به شرایط فولاد جهانی مطرح کرد: اخلال در تولید و صادرات فولاد و سنگ‌آهن روسیه به واسطه شرایط تحریمی، جنگ و تخریب زیرساخت‌های تولید فولاد و صادرات سنگ‌آهن اوکراین، بازارهای جهانی را تحت تاثیر قرار داده و نوعی عدم ثبات را در عرضه و قیمت‌ها به وجود آورده است.

وی با تاکید بر اینکه اگرچه این اتفاق بیش از همه بر فولاد اروپا تاثیر گذاشت اما به دلیل وابستگی‌ها و موانع بازار اقتصاد جهان، دیگر کشورها نیز پس‌لرزه‌های این جنگ را حس کردند، گفت: درحال‌حاضر به نظر می‌رسد سیاست‌های تولیدکنندگان بزرگ فولاد آشفته و تاحدی نامشخص است.

این فعال صنعت فولاد تصریح کرد: در این راستا، می‌توان گفت ایران به دلیل قطعی برق و گاز در فصل تابستان و زمستان، بخش قابل‌توجهی نزدیک به ۱۰ میلیون تن و به ارزش ۶ میلیارد دلار در سال را از دست می‌دهد. در واقع، تلاش فولادسازان داخلی برای حفظ شرایط رقابتی در بازار تولید، این شرکت‌ها را مجبور به تشدید فعالیت‌های خود در دوران عدم قطع برق و گاز می‌کند.

کاویان مهر در خصوص چشم‌انداز تولید فولاد در سال ۱۴۰۴ گفت: با توجه به اینکه دستیابی به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴ نیازمند رفع موانع زیرساختی است، می‌توان گفت حل بحران انرژی، نیازمند تعامل و همکاری نهادهای بالادستی و تولیدکنندگان است.

وی خاطرنشان کرد: تسهیل در روند عملیات ساخت نیروگاه برق توسط تولیدکنندگان فولاد و تضمین بازگشت سرمایه این شرکت‌ها دو این امر مهم در راستای حل چالش برق است.

این فعال صنعت فولاد با بیان اینکه برای مقابله با سیاست دامپینگی روسیه در بازار جهانی فولاد، استفاده از توان دیپلماسی اقتصادی ضروری است، گفت: البته حل مشکلات مرتبط با تحریم، موانع مهم سرمایه‌گذاری و فتح بازار اروپا در دوران تحریم روسیه برای ما تا حدودی چالش‌ها را از بین می‌برد.

ضرورت بهینه‌سازی و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر

معاون وزیر نیرو گفت: برای ناترازی برق در تابستان و گاز در زمستان، بهینه‌سازی و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر دو راهکار اصلی هستند.

به گزارش فولادبان، محمود کمانی درخصوص ناترازی برق و گاز با اشاره به اقلیم آب و هوایی کشور گفت: با بهره‌مندی از انرژی‌های بادی و خورشید خدادادی در کشور می‌توان به سمت توسعه این انرژی‌ها حرکت کرد.

وی با تاکید بر برنامه ۱۰ هزار مگاواتی دولت برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، گفت: برای توسعه ۴۰۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی یک مصوبه شورای اقتصاد داشتیم. خوشبختانه مصوبه ابلاغ شد تا الان ۱۸۰۰ مگاوات برنده مناقصه داشته‌ایم و شرکت‌ها در حال شروع اجرای کار خود هستند.

رئیس ساتبا افزود: پیشنهاد احداث ۲۰۰۰مگاوات نیروگاه بادی را به شورای اقتصاد داده‌ایم که در صورت قبول این پیشنهاد، کار احداث ۲۰۰۰ هزار مگاوات نیروگاه بادی را شروع می‌کنیم.

معاون وزیر نیرو تصریح کرد: برای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر تاکنون ۲۳۰۰ پروانه صادر شده است و شرکت‌های بزرگ صنعتی و معدنی مثل فولاد مبارکه و ملی مس و بقیه شرکت‌ها از این طرح استقبال کردند.

کمانی خاطرنشان کرد: اواخر هفته گذشته آغاز عملیات نیروگاه‌های ۶۰۰ مگاواتی فولاد مبارکه را داشتیم که اقدام مبارکی است. قوانینی هم در این خصوص تصویب شده از جمله ماده ۱۶ قانون جهش دانش‌بنیان که صنایع را موظف می‌کند سالی یک درصد اضافه و به‌تدریج تا ۵ درصد بر سدکه انرژی خود را از انرژی تجدید پذیر تامین کنند.

رئیس کمیسیون صنایع معدنی اتاق ایران:

دهه آینده جایگزینی برای فلز سرب‌وروی نخواهیم داشت

رئیس کمیسیون صنایع معدنی اتاق ایران با بیان اینکه وضعیت صنعت سرب و روی به گونه‌ای است که باید توجه ویژه‌ای به آن شود، گفت: حداقل برای یک دهه آینده جایگزینی برای این فلزات نخواهیم داشت.

به گزارش تحلیل بازار، ابراهیم جمیلی با بیان اینکه وضعیت صنعت سرب و روی به گونه‌ای است که باید توجه ویژه‌ای به آن شود، گفت: درحال‌حاضر باید قطع برق و گاز را آخرین مشکل این صنعت برشمرد، البته کمبود خاک را نیز باید به این دغدغه‌ها افزود. وی با تاکید بر اینکه اگر برنامه‌ریزی برای تامین خاک انجام می‌شد، امروز شاهد ورود ۷۰۰ هزار تن خاک از ترکیه نبودیم، تصریح کرد: این در حالی است که سرمایه‌گذاری بر روی بسیاری از معادن ترکیه توسط ایرانی‌ها انجام گرفته و باعث افزایش رونق این معادن شده است.

رئیس کمیسیون صنایع معدنی اتاق ایران، با اشاره به اینکه صنعت سرب و روی می‌تواند صنعت ارزآوری در کنار رعایت مسائل زیست‌محیطی باشد، افزود: معتقدیم این صنعت می‌تواند دغدغه‌هایی را که برای محیط‌زیست به وجود آورده است را رفع کند. پیش‌بینی‌ها نیز حاکی از آن است که حداقل برای یک دهه آینده جایگزینی برای فلز سرب و روی نخواهیم داشت. جمیلی با تاکید بر اینکه قطع برق و گاز کارخانجات با سیاست‌ها تولید منافات دارد، افزود: گفت: درحال‌حاضر باید قطع برق و گاز را آخرین مشکل این صنعت برشمرد، البته کمبود خاک را نیز باید به این دغدغه‌ها اضافه کرد. جمیلی با تاکید بر اینکه نیاز امروز در حوزه صنعت سرب و روی، سرمایه‌گذاری بر روی معادن بوده و آن چیزی که باید در زنجان اتفاق بیفتد، مربوط به مباحث اکتشافی است، ادامه داد: در محدوده استان زنجان هنوز اکتشافات تکمیلی در حوزه سرب و روی انجام نگرفته و باید در زمینه این اکتشافات سرمایه‌گذاری صورت گیرد که سرمایه‌گذاری می‌تواند از طریق ایمیدرو، از طریق تهیه و تولید، دعوت از شرکت‌های بزرگ سرمایه‌گذاری و یا استفاده از امکانات بخش خصوصی باشد، لذا در این صورت است که می‌توان گفت زنجان به لحاظ ظرفیت‌های معدنی تا چه حد می‌تواند تعیین‌کننده باشد. وی با یادآوری اینکه در بحث سرمایه‌گذاری بر روی اکتشافات معدنی باید شاهد همکاری جدی و فراسازمانی اعم از حفاظت محیط‌زیست، منابع طبیعی وزارت صمت و... و مهم‌تر از همه اینکه در این روند باید نسبت به ارتقای فرآوری مشوق‌هایی در نظر گرفته شود، خاطرنشان کرد: امروز یکی از ظرفیت‌های خوبی که از سال‌ها قبل در زنجان وجود داشت، بحث معادن سیلیس بود، به همین خاطر حتما باید در معادن سیلیس فرآوری‌های بزرگی ایجاد کنیم. رئیس کمیسیون صنایع معدنی اتاق ایران متذکر شد: همچنین باید در خاک‌های صنعتی فرآوری‌های قابل‌قبولی داشته باشیم، این در حالی است که امروز شاهد خارج شدن مواد معدنی قابل‌توجهی از استان زنجان هستیم، هر چند معتقدیم سرمایه‌گذاری‌ها در این زمینه باید توجیه اقتصادی داشته و ارزش‌افزوده ماده معدنی را بیشتر کند. جمیلی ابراز کرد: در هنگام اینکه نیاز سرب و روی داخل کشور را تامین می‌کنیم، باید بتوانیم مازاد این محصول را نیز به راحتی صادر کنیم؛ چراکه این موضوع باعث حفظ اشتغال پایدار خواهد شد. وی با یادآوری اینکه برای بهره بردن از همه عناصر معادن، باید از ظرفیت‌های دانشگاهی و به ویژه شرکت‌های دانش‌بنیان بهره‌مند شویم، عنوان کرد: همه این موارد منتج به متوقف نشدن چرخه تولید خواهد شد، این در حالی است که امروز با قطعی برق و گاز کارخانجات مواجه هستیم و بی‌تردید این روند به هیچ وجه با سیاست‌های تولید هم‌خوانی ندارد. رئیس کمیسیون صنایع معدنی اتاق ایران در ادامه گریزی به کمبود ماشین‌آلات در حوزه معدن زد و گفت: به دلیل بالا رفتن نرخ ماشین‌آلات، نرخ تمام شده مواد معدنی نیز افزایش یافته و این خود باعث برون رفت از عرصه رقابت خواهد شد. جمیلی همچنین در پاسخ به آخرین وضعیت پسماند روی زنجان، اظهار کرد: هنوز قیمت‌گذاری برای پسماند روی زنجان انجام نشده، اما آخرین موضوع، فروش از طریق مزایده بود، لذا معتقدیم باید هر چه زودتر تکلیف این پسماند که معضلی در شهر زنجان است، حل شود.

صادرات نخستین محموله آهن‌اسفنجی به میزان ۳۵۰۰ تن

مدیرعامل شرکت احیا استیل فولاد بافت گفت: میزان پیشرفت فیزیکی کارخانه احیای مستقیم شماره ۲ مجتمع فولاد بافت به ۸۳.۱ درصد رسید و طبق برنامه، تست سرد آن تا پایان بهمن ماه امسال آغاز می‌شود.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، عطارد گودرزی افزود: مطابق برنامه زمان‌بندی، با تکیه بر دانش و تخصص مهندسان، مشاوران و توانمندی‌های داخلی، خط تولید شماره ۲ کارخانه در خرداد ماه سال ۱۴۰۲ به بهره‌برداری خواهد رسید.

وی گفت: با شروع عملیات بهره‌برداری از فاز دوم کارخانه، برای ۱۰۰ نفر به صورت مستقیم و ۴۰۰ نفر به طور غیرمستقیم اشتغال ایجاد می‌شود که اولویت جذب با جوانان بومی منطقه خواهد بود.

به گفته مدیرعامل شرکت احیا استیل فولاد بافت، با توجه به شرایط تحریم، استراتژی شرکت در زمینه تامین تجهیزات و قطعات، تکیه بر دانش بومی و در حد امکان تامین از داخل کشور بوده به گونه‌ای که بیش از ۸۵ درصد تجهیزات و قطعات مورد نیاز از تامین‌کنندگان داخلی انجام شده است.

وی با اشاره به تولید آهن اسفنجی فولاد بافت از ابتدای دی ماه سال ۱۴۰۰ تا دوم آذرماه امسال به میزان ۸۰۰ هزار تن معادل ظرفیت اسمی کارخانه احیاء، تحقق ظرفیت اسمی کارخانه در مدت زمان یاد شده(۱۱ماه) با وجود محدودیت‌های پیش آمده در حوزه تامین برق و گاز، این دستاورد را حاصل تلاش کارکنان مجتمع فولاد بافت دانست. گودرزی همچنین ثبت رکورد تولید در شهریور ماه امسال به میزان ۸۰ هزار و ۱۴۰ تن و صادرات نخستین محموله آهن اسفنجی این شرکت به میزان ۳۵۰۰ تن آهن اسفنجی را از نتایج کلیدی ثبت شده در کارنامه شرکت ذکر کرد.

روزگار معدن

صنایع معدنی

دوشنبه ۳
● ۱۰ بهمن ۱۴۰۱
● ۸ رجب ۱۴۴۴
● ۳۰ ژانویه ۲۰۲۳
● سال پنجم ● شماره ۱۰۱۳

روی خط خبر

عزم گهرزمین در افزایش تولید کنسانتره

مدیر فرآوری شرکت سنگ‌آهن گهرزمین از کسب رکورد تولید کنسانتره و سنگ‌آهن دانه‌بندی در آذرماه و دیماه امسال خبرداد.

به گزارش معدن‌نامه، حسین کامجو با اشاره به کسب رکورد در تولید کنسانتره و سنگ‌آهن دانه‌بندی گفت: به حول و قوه الهی و با تلاش شبانه‌روزی پرسنل واحد فرآوری شرکت سنگ‌آهن گهرزمین و شرکت نظم آوران، در پایان سال مالی منتهی به آذر ۱۴۰۱، واحد فرآوری گهرزمین موفق شد رکورد تولید کنسانتره و سنگ‌آهن دانه‌بندی شده را طی سال مالی ۱۴۰۱ نسبت به کل دوره‌های مشابه کسب نماید و با تولید ۶، ۴۱۲، ۸۰۹ تن کنسانتره و ۹، ۶۶۴، ۷۶۷ تن سنگ‌آهن دانه‌بندی شده، جهشی ۳۱ درصدی در تولید کنسانتره و ۲۵ درصدی در تولید سنگ‌آهن دانه‌بندی نسبت به سال مالی گذشته را به ثبت برساند.

وی در ادامه افزود: در دی ماه ۱۴۰۱ نیز رکورد ماهانه تولید کنسانتره برای سومین‌بار در امسال شکسته شد و این واحد توانست به رکوردی دیگر در تولید ۶۰۷، ۴۵۴ تن کنسانتره دست یابد.

کامجو خاطر نشان کرد: با توجه به اهمیت و جایگاه تولید، واحد فرآوری قصد دارد در سال مالی منتهی به آذرماه ۱۴۰۲ با انجام اصلاحاتی روی خطوط تولید و اجرای برنامه نگهداری و تعمیرات مبتنی بر قابلیت اطمینان (RCM)، تولید کنسانتره خود را به ۷ میلیون تن رسانده و در بخش سنگ‌شکنی نیز ۱۰ میلیون تن تولید داشته باشد.

ثبت رکورد تاریخی تولید در «نوآوران مس»

مدیرعامل شرکت نوآوران مس گفت: شرکت نوآوران مس که به‌عنوان یکی از بزرگترین پیمانکاران حوزه معدنی کشور بشمار می‌رود در پروژه حمل مواد معدنی در مجتمع مس سونگون ورزقان در بازه زمانی دی ماه با ثبت رکورد افزایش ۴۵ درصدی تولید نسبت به متوسط شش ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۱ علاوه بر حفظ روند رو به رشد خود در این سال یک رکورد تاریخی را نیز به ثبت رساند.

به گزارش معدن‌نامه، حمید قاطع اظهارکرد: بسیار مفتخرم که اعلام کنم در سالی که توسط مقام معظم رهبری با عنوان «تولید دانش‌بنیان و اشتغال آفرین» مزین شده، با تلاش شبانه روزی و جهادی پرسنل متخصص شرکت نوآوران مس، رکورد تولید در کل تاریخ این شرکت شکسته شد.

مدیرعامل شرکت نوآوران مس با اشاره به افزایش بی‌سابقه میزان حمل مواد معدنی در پروژه مجتمع مس سونگون توسط شرکت نوآوران مس افزود: در شرایطی که کشور عزیزمان ایران تحت شدیدترین تحریم‌های ظالمانه جبهه استکبار قرار گرفته و خرید ماشین‌آلات و تامین قطعات مورد نیاز دستگاه‌های معدنی با مشکلات عدیده‌ای مواجه گشته، جوانان سخت‌کوش شرکت نوآوران مس با تلاش جهادی خود همه این موانع را پشت سرگذاشته و بلکه این موانع را به یک سکوی جهش تبدیل کرده‌اند.

قاطع ضمن قدردانی از تلاش پرسنل شرکت نوآوران مس در دست‌یابی به این موفقیت مهم، تاکید کرد: حمایت‌های مدیریت محترم مجتمع مس سونگون و اعضای محترم هیات مدیره شرکت نوآوران مس در کسب این موفقیت بزرگ بسیار تاثیرگذار بوده و در پایان فرصت را غنیمت شمرده و این موفقیت مهم را خدمت همه این عزیزان و به‌ویژه پرسنل زحمت‌کش شرکت نوآوران مس تبریک عرض می‌کنم و امیدوارم با ادامه حمایت‌های مدیران محترم شرکت ملی مس و مدیریت محترم مجتمع مس سونگون، شاهد تداوم این موفقیت‌ها باشیم.

«روزگار معدن» از پنل تخصصی ششمین همایش بین‌المللی سنگ‌آهن گزارش می‌دهد:

نظام حکمرانی بخش معدن نیازمند تغییر

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

پنل تخصصی همایش بین‌المللی سنگ‌آهن با نگاهی به نظام حکمرانی در این بخش تلاش کرد تا الزامات را به گوش مسئولان رسانده و شاهد تغییر نگرش در این حوزه باشد.

بخش معدن نیازمند این تغییر نگاه است تا بتواند سرعت توسعه را افزایش دهد.

به گزارش روزگارمعدن، محمدرضا بهرامن رئیس خانه معدن ایران در پنل تخصصی همایش بین‌المللی سنگ‌آهن، اظهار کرد: متولی بخش معدن وزارت صمت است. در تمام کشورهای معدنی قانون معدن داریم، قانون معدن ما ایراد ندارد شاید تحلیل ما به شکلی است که نمی‌توان به نیازها پاسخ داد. وی تصریح کرد: ذخایر معدنی انفال است. اما به طور کلی نقش نظام حکمرانی برای جذب سرمایه‌ها بسیار مهم است.

تکنیک معدنکاری نیازمند تغییر نگرش

در ادامه این نشست، اردشیر سعدمحمدی مدیرعامل توسعه و معادن فلزات اظهار کرد: درحال‌حاضر ۱۸۰ میلیارد تن ذخایر سنگ‌آهن جهان است که آهن محتوای آن ۸۵میلیارد تن است. سالانه ۵/۲میلیارد تن استخراج داریم.

وی با اشاره به تولیدکنندگان سنگ‌آهن بیان کرد: استرالیا با ۹۰۰ میلیون تن، برزیل با ۳۸۰ میلیون تن، چین ۳۶۰میلیون تن و هند ۲۴۰ میلیون تن ۴ کشور بزرگ تولیدکننده سنگ‌آهن هستند.

سعدمحمدی ادامه داد: امروز میزان سرمایه‌گذاری در فولاد نزدیک به ۴۰ میلیون تن ظرفیت ایجاد کرده است اگر ۷۰درصد ظرفیت قابلیت تولید داشته باشد بیانگر آن است که مهم‌ترین برنامه برای کشور اکتشاف سنگ‌آهن است. زیرا ذخایری بیشتر از ۱۵ سال آینده نخواهیم داشت.

به گفته وی، در فولاد برای هر تن بیش از ۲۱۰ یورو نیاز به سرمایه‌گذاری است که اگر قرار است این سرمایه‌گذاری در گردش باشد حتما باید مواد اولیه آن را تامین کرد.

مدیرعامل ومعادن تصریح کرد: اگر در این بخش از زمان، تکنولوژی روز دنیا و دانش فنی استفاده نکنیم به لحاظ اقتصادی به مسائلی برخورد می‌کنیم که برای حل آن با مشکل همراه خواهیم بود.

وی اضافه کرد: تکنیک معدنکاری ما امروز نیازمند تغییر نگرش است و این تغییرات نیازمند برنامه مدون است. اگر به تغییرات توجه نکنیم فاصله ما با دنیا بیشتر می‌شود.

سعدمحمدی بیان کرد: ما در بخش سنگ‌آهن نیازمند برگزاری میزگردهایی هستیم که بتوانیم برنامه‌ای هدفمند را تدوین و استراتژی‌های مناسب را در دستورکار قرار داده و پایش آن توسط سیستم‌های نظارتی باید انجام شود.

ضرورت پوست اندازی فناوری

روح‌اله ایزدخواه عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: باید به سراغ طراحی اکوسیستم صنعتی برویم.

وی ادامه داد: در بحث میز مشورتی شکل گرفته درخواست دوستان بازنگری طرح جامع فولاد بود. از دوره صنعتی باید عبور کرده و وارد طراحی اکوسیستم صنعتی شویم. باید یک جامعه صنعت فولاد تعریف شود.

این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، افزود: ما باید از دوره جداول و اهداف کمی عبور کرده و وارد طراحی اجتماعی صنعت شویم تا مشخص شود این خانواده (زنجیره فولاد) چطور تعامل داشته باشند.

ایزدخواه تصریح کرد: ورود معدنی‌ها به فولاد و فولادی‌ها به معدن همگرایی را می‌تواند به تقابل تبدیل کند. ورود به معادن سنگ‌آهن افغانستان از جنس نرم‌افزاری و اجتماعی است. امروز در ادبیات سیاست صنعتی به جای تصدی‌گری، تعامل را مشاهده می‌کنیم.

وی افزود: امروز صنعت فولاد به اندازه‌ای بالغ شده که می‌تواند زیرساخت‌های خود را تامین کند. ما در گام اول در مجلس میز مشورتی را ایجاد کردیم و از فعالان زنجیره دعوت کردیم. ما در بحث فناوری نیازمند پوست اندازی و نوسازی هستیم که نیازمند برنامه جمعی است.

به گفته ایزدخواه، اگر صنعت فولاد نشان دهد که صنعتی بالغ است و توانایی ادغام دارد دیگر نیازی نیست مطالباتی شبیه به ۳۰ سال پیش داشته باشد. امروز نیازمند تغییر حکمرانی به این شیوه هستیم.

ایزدخواه بیان کرد: دولت باید شرایط را به نحوی ایجاد کند که صنعت عارضه‌یابی را انجام و برنامه‌ریزی بلندمدت داشته باشد و در کنار آن برای حل مشکلات به دولت کمک کند.

لزوم سامان‌دهی قوانین بخش معدن

در ادامه رضا محتشمی‌پور معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت با اشاره به سیاست‌گذاری‌های انجام شده، اظهار کرد: در ادبیات حکمرانی در سیاست‌گذاری مشکل داریم.

وی افزود: سند جامع فولاد را داشتیم و نقدهایی به آن وارد است اما مبنای سیاست‌گذاری نبوده است و این اشکالی است که به ما وارد است. محتشمی‌پور تصریح کرد: ما در سال ۱۴۰۰ هیچ مصوبه‌ای به واحد فولادی نداده‌ایم که می‌توانیم آن را پایدار نگه داریم. به گفته وی، اقتصاد سیاسی فولاد در ایران جای بحث تامل دارد. نقشه راه را بیشتر بیان مسائل می‌بینم. وی در ادامه افزود: در طرح جامع فولاد به محدودیت انرژی توجه نشده است و شاید کلنگ‌زنی‌هایی که خارج از طرح ایجاد شده به همین دلیل است اما به طور کلی پایبند به این سند نبودیم. معاون وزیر صمت ادامه داد: نتوانستیم در فرآیند اجرا دستگاه‌های مرتبط را درگیر کنیم و نقش آنها را واگذار کنیم. محتشمی‌پور تصریح کرد: امروز با چالش هایی در زنجیره فولاد مواجه هستیم که شاید مهم‌ترین آن انرژی است. به گفته وی، بیشترین ابهام بحث تعدد مقررات است که سعی کردیم این موضوع را حل و نسخه اصلاح شده این بخشنامه آماده است. یکی از واجبات ساماندهی بخشنامه‌ها است.

وی اضافه کرد: موضوع دیگر ما در بخش معدن، به قوانین و مقررات سامان‌دهی بدهیم. قانون معادن بیشترین فشار را به ما وارد کرده است. با کمک تیم حقوقی این مسائل را دنبال کردیم.

محتشمی‌پور افزود: سعی کردیم زیرساخت‌های اطلاعاتی معدنی از کیفیت بیشتری برخوردار شود. سعی کردیم لایحه و مقررات در حوزه ماشین‌آلات را اصلاح کنیم. در ادبیات حکمرانی در سیاست‌گذاری مشکل داریم.

باید شناخت عمیقی از معادن داشته باشیم

عزیزاله عصاری، مشاور عالی گروه مهندسی، صنعتی و بازرگانی CPG نیز در این نشست اظهار کرد: برای توسعه معدن نیازمند خانه تکانی نگرشی هستیم. باید شناخت عمیقی از معادن داشته باشیم و تاثیر این ثروت خدادادی را در تغییرات اجتماعی، اقتصادی و... حس کنیم. باید صاحب یک نگرش حاکمیتی شویم.

وی افزود: ما می‌توانیم سرمایه انسانی را در این بخش به حرکت در بیاوریم که به اعتقاد بنده زلزله‌ای سازنده است که رونق اقتصادی را به همراه دارد. امروز ذخیره نهفته معادن حدود ۹۰۰ میلیارد دلار است، معادن در جای جای کشور و اتفاقا در مناطق محروم است.

به گفته عصاری، توجه به این ثروت یک تحول همه جانبه را به همراه دارد. اگر این نگرش به اعتقاد تبدیل شود اجرایی شده و به سمت آمایش سرزمین رفتن یک ضرورت خواهد شد.رکن خصوصی‌سازی به عنوان رکن اساسی مطرح می‌شود و در نهایت دولت ناچار است از تصدی‌گری دست بردارد.

وی ادامه داد: قوانین و بخشنامه‌ها در این شرایط در جهت ورود سرمایه گذارها تدوین می‌شود و در نهایت چالش‌های بزرگی مثل عقب ماندگی در اکتشاف به سمت کمتر شدن پیش می‌رود و در نهایت رشد و توسعه جغرافیایی را در کشور شاهد خواهیم بود.

عصاری تصریح کرد: در این برهه سهم بازارهای خارجی ما نیز خود را نمایان می‌کند. درنتیجه نیاز داریم نگرش خود را در این صنعت تغییر دهیم. تا نگرش ما به سمتی تغییر نکند که تحول در بخش معدن را شاهد نباشیم نمی‌توان شاهد توسعه در معادن بود. باید نگرش حاکمیتی در بخش معدن تغییر کند.

شعار ندهیم

محسن میرمحمدی، عضو هیات مدیره شرگت گهرزمین نیز در ادامه مطرح کرد: ما از کل واگذاری‌های معدن تنها ۲۰۰ مورد بخش خصوصی واگذار شد و مابقی به خصولتی‌ها بود که نه قدرت حاکمیتی داشت نه بهره‌وری بخش خصوصی. وی اضافه کرد: زمان انقلاب با توجه به تحمیل جنگ، اقتضای دولت بود حاکمیت خود را تقویت کند که این تا سال ۶۸ ادامه پیدا کرد بعد از آن خصوصی‌سازی در حد اولیه شکل گرفت.

میرمحمدی افزود: ما سه دهه از دنیا برای خصوصی‌سازی عقبتر بودیم برای خصوصی‌سازی و پس از آن با تحریم‌ها این موضوع نتوانست قوت بگیرد. امروز ۲۰۰۰ هزار شرکت دولتی یا وابسته به دولت داریم. ما تولید ۷۵ میلیون تن تولید را طبق ظرفیت‌ها متصور شدیم که آیا بازار هدف صادراتی، بازار فروش داخلی و مهم تر از آن تامین مواد اولیه ان تعریف شده است.

عضو هیات‌مدیره شرگت گهرزمین گفت: چرا نظام حکمرانی در ایران تا این اندازه قدرتمند است و دلیل آن پارادوکس در قانون‌هاست. اصل ۴۴ قانون دولت را به شدت در تمام امور دخیل تعریف کرده است. میرمحمدی تصریح کرد: رویکرد بخشنامه‌ها به جای آیتم‌های دولتی، به حوزه زیرساخت‌ها باشد. به طور مثال افزایش ظرفیت تولید با این برآورد باشد که ماشین‌آلات مورد نیاز آن وجود دارد یا خیر. صرفا کلی‌گویی و شعارگویی نباشد بلکه فاز اجرایی آن دیده شده باشد.

در حوزه معدن عقب افتاده هستیم، نیاز زنجیره پایین‌دست هم نمی‌توانیم در آینده تامین کنیم.

اشتغال ۸۰۰ نفر از بومیان در منطقه ویژه اقتصادی پارسیان

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی پارسیان گفت: با رونق و فعال شدن پروژه‌های زیر ساختی و سرمایه‌گذاری در منطقه ویژه ۸۰۰ نیروی بومی در این منطقه مشغول به کار شده‌اند.

به گزارش معدن‌نامه، سید علی اصغر علامه بیان کرد: حدود کمتر از ۲ سال است که منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان شروع به زدودن غبار غفلت و کم‌توجهی از تن کرده تا دولت سیزدهم برای همیشه در اذهان مردم هرمزگان، یادآور طلوع تلاش‌ها برای توسعه در غرب این استان باشد.

علامه با بیان اینکه فرآیند احداث منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان سال ۱۳۸۶ جانمایی شد افزود: مجوز محیط زیستی این منطقه سال ۱۳۸۸ صادر و دستور احداث آن نیز سال ۱۳۹۰ ابلاغ شد اما به دلایل مختلف عملیات اجرایی و تحقق چشم‌اندازهای آن تا سال ۱۴۰۰ به کندی پیش رفت.

وی با بیان اینکه تا آبان سال ۱۳۹۹ این منطقه نتوانست به اهداف و چشم‌اندازهای خود در حوزه‌های تولید، اشتغال و صادرات دست پیدا کند اضافه کرد: سال گذشته با ورود سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) عملیات اجرایی پروژه‌ها شدت گرفت به طوری که هم اکنون در نتیجه حمایت‌های دولت سیزدهم به یک منطقه ویژه اقتصادی فعال و خارج از رکود تبدیل شده است.

علامه در خصوص تامین زیرساخت‌های تحقق این رویکرد اظهار کرد: تعداد طرح‌های فعال و در حال احداث این منطقه از یک مورد سال ۱۳۹۹ هم اکنون به ۳۰ طرح اجرا شده و یا در حال اجرا رسیده است.

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی پارسیان با اشاره به اینکه احداث بندر از جمله طرح‌های در دست اقدام این منطقه است اضافه کرد: عملیات اجرایی این طرح از سال ۱۳۹۵ شروع شد اما تا سال ۱۴۰۰ تنها ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشت.

وی افزود: در یک سال گذشته با تسریع عملیات اجرایی پیشرفت فیزیکی آن به ۸۵ درصد رسیده که سه اسکله آن به بهره‌برداری رسیده و اسکله چهارم نیز تا پایان امسال افتتاح می‌شود.

▣ مسئولیت اجتماعی و ۸۰۰ نیروی کار بومی

تحقق سند سیاست‌های کلی نظام در تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی و انجام مسئولیت‌های اجتماعی از دیگر رویکردهای احداث منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان است که علامه به آن اشاره کرد و گفت: هم اکنون در نتیجه عملیات اجرایی طرح‌های زیرساختی و سرمایه‌گذاری ۲ هزار و ۲۰۰ فرصت شغلی به صورت مستقیم در این منطقه ایجاد شده است.

وی افزود: حدود ۸۰۰ نفر از افراد شاغل در طرح‌های این منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان را بومیان منطقه تشکیل می‌دهند و تاکید ما در اولویت قرار گرفتن فرزندان این خطه در فرصت‌های شغلی ایجاد شده است.

علامه یادآور شد: همچنین با ۱۱ هزار میلیارد ریال اعتبار ۲ طرح کنترل سیلاب در شهرستان پارسیان در حال انجام بوده که به منظور پاسخ گویی به یکی از مطالبان مردم محلی این شهرستان در دستور کار قرار گرفته که بتوانیم به بخشی از مسوولیت‌های اجتماعی خود در این منطقه عمل کنیم.

▣ صادرات یک میلیون تنی مواد معدنی

توسعه همکاری‌های منطقه‌ای طریق دریافت مواد اولیه و عرضه تولیدات به خارج از کشور از دیگر رویکردهای ایجاد این منطقه ویژه اقتصادی است که به گفته مدیرعامل این منطقه، میزان صادرات کلینکر، سیمان و گچ از این منطقه از ۲۵۰ هزار تن سال ۱۳۹۹، در سال ۱۴۰۰ به ۳۵۰ هزار تن و در ۹ ماهه سال ۱۴۰۱ به بیش از یک میلیون تن رسیده است.

وی با بیان اینکه پیش‌بینی می‌شود با بهره‌برداری از اسکله چهارم بندر منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان میزان صادرات تا پایان سال نیز از میزان پیش‌بینی ما فراتر می‌رود.

▣ افزایش ۶ برابر قراردادهای سرمایه گذاری

به گفته علامه، جذب و جهت دهی سرمایه از دیگر رویکردهای کلان این منطقه ویژه است که در این راستا از ۱۳۸۶ تا ۱۴۰۰ تنها چهار قرار داد جهت جذب سرمایه‌گذار منعقد شده بود اما در حدود ۲ سال گذشته ۱۸ قرارداد منعقد شده که ۶ مورد از آنها هم اکنون فعال است.

مجتمع پتروشیمی GTX، تولید لوله‌های بدون درز، تجهیزات بچینگ و بانک ماشین، پایانه صادرات سیمان، احداث پالایشگاه تولید پودر آلومینا، احداث انبار صادرات و واردات، پایانه باربری، مجتمع پتروشیمی، انبار و مخازن از جمله قراردادهای سرمایه‌گذاری منعقد شده در ۲ سال گذشته است که مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان به آن اشاره کرد.

▣ سرمایه‌گذاری بیش از چهار میلیارد یورویی

وی گفت: ۶ قرارداد در حال سرمایه‌گذاری نیز در بخش پتروشیمی عملیات احداث خود را طی می‌کند که سه مورد آن مجتمع پتروشیمی GTX بوده که برای هر کدام یک میلیارد یورو اعتبار از سوی سرمایه‌گذاران تخصیص داده شده است.

علامه اعتبار هرکدام از سه طرح دیگر را نیز حدود ۴۰۰ تا ۶۰۰ میلیون یورو اعلام کرد و افزود: این طرح‌ها نیز به عنوان صنایع پایین دستی پتروشیمی هستند که با هدف جلوگیری از خام فروشی و افزایش توان صادراتی کشور در حال احداث است.

وی اضافه کرد: بقیه طرح‌ها نیز در حال اخذ مجوزهای لازم، از جمله محیط‌زیست و تامین خوراک بوده که تا پایان سال به چرخه شروع عملیات می‌پیوندند.

▣ آب و برق مطالبه‌ای در شرف تحقق

حضور سرمایه‌گذاران در مناطق نیازمند ایجاد زیرساخت‌های مختلف به ویژه آب و برق به عنوان عنصر اصلی فعالیت هر صنعت که به گفته مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان، در مذاکرات صورت گرفته پیش شرط تمامی سرمایه‌گذاران تامین این زیرساخت‌ها است. وی افزود: به منظور سهولت انجام فرآیند سرمایه‌گذاری براساس اهداف کلی منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان، عملیات احداث آب شیرین کن این منطقه با پیشرفت ۲۰ درصدی در حال انجام است.

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان گفت: این طرح با سرمایه‌گذاری ۲۰ میلیون یورویی در حال احداث بوده که پس از اتمام سالانه با برداشت بیش از ۲۵۰ میلیون لیتر اقدام به تولید آب شیرین مورد نیاز مناطق ویژه پارسیان و لامرد می‌کند.

وی با بیان اینکه موافقت اصولی نیروگاه برق صادر شده و در مرحله مناقصه است یادآور شد: این طرح نیز با افق تولید روزانه یک هزار مگاوات برق مورد نیاز این منطقه ویژه اقتصادی با ۲۵۵ میلیون یورو سرمایه‌گذاری احداث خواهد شد.

▣ تکمیل زیرساخت‌ها با ۱۵ هزار میلیارد ریال اعتبار

علامه با بیان اینکه تا کنون طرح‌های زیربنایی مختلفی از جمله ۵۶ کیلومتر جاده پیرامونی، ۲۵ کیلومتر جاده اتصال سایت شمالی و جنوبی، ۲۹ کیلومتر شبه توزیع برق در منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان اجرا شده است افزود: فرآیند تکمیل زیرساخت‌های پیش نیاز سرمایه‌گذاری با ۱۵ هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری دیگر نیز در دست اقدام است.

وی افزود: این زیرساخت‌ها از سوی ۳۱ پیمانکار در حوزه‌های مختلف از جمله راه و ساختمان در حال تکمیل است تا بتوانیم در سریع‌ترین زمان ممکن به افق‌های پیش روی این منطقه ویژه اقتصادی دست پیدا کنیم.

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان افزود: همزمان با ایام الله دهه فجر نیز ۸ طرح زیرساختیو سرمایه‌گذاری به بهره‌برداری می‌رسد و عملیات اجرایی دو طرح دیگر نیز آغاز می‌شود.

یادداشت

باید از کشورهای دیگر الگوبرداری کنیم

شهرام شریعتی
کارشناس و فعال معدنی

تعدد قوانین وضع‌شده در مجلس شورای اسلامی، به‌عنوان ارگان قانون‌گذاری، در عمل موجب تورم قانون شده که در نتیجه آن، نوعی هرج‌ومرج و بی‌قانونی بر بخش‌های گوناگون اقتصادی حاکم شده است. به‌عبارت‌دیگر، تعداد مواد و تبصره‌هایی که تعیین می‌کند چه سازکاری و چه راهی را برای رسیدن به اهداف کلان کشور داریم، آن‌قدر زیاد هست که ختم به‌نوعی بی‌قانونی شده است. به‌گمان من، این قوانین متعدد و متکثر بستری فراهم آورده است که به‌راحتی می‌توان با آن قاتلی را تبرئه کرد و در عوض، انسانی بی‌گناه را پای چوبه دار فرستاد. در بیشتر کشورها، قوانین کلانی وجود دارد که نام آن را نقشه‌راه می‌گذارند. در کشور ما هم، این نقشه‌راه هر ۵ سال یک‌بار تدوین می‌شود و امروزه به ایستگاه هفتم رسیده است. این قوانین؛ چارچوب‌ها، اصول و مشخصات و مسیر حرکت بخش صنعت را مشخص و اهداف و چشم‌اندازها را ترسیم می‌کند. اما قوانین بخش معدن کشور که باید راه را برای تحقق اهداف این نقشه‌راه هموار کند، آن‌قدر قدیمی و ناکارآمد است که تا امروز ختم به هیچ محصولی نشده و بعید است به‌این‌ترتیب دستاوردی در این زمینه حاصل کند. بنابراین با این نقاط ضعف به آنچه ما سیاست‌های کلان کشور در بخش معدن یا صنعت می‌گوییم، نخواهیم رسید. از طرف دیگر، این قوانین با یک‌سری آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های اضافه مخلوط می‌شود و در عمل ملغمه‌ای ایجاد می‌کند که خروجی آن عقب‌افتاده‌تر و ناکارآمدتر از قبل است و با آنها نمی‌توان موضوعات کلان کشور را اداره کرد. البته در حال حاضر حوزه معدن بخشی از جی‌دی‌پی را دارد که بخشی از آن مربوط به نوآوری بخش خصوصی و بخشی دیگر، مربوط به مجموعه‌های خصوصی است که به‌عنوان پیمانکاران یا مشاوران شرکت‌های دولتی کار می‌کنند، اما چالش مهم اینجا است که ما برای موفقیت بخش معدن هزینه زیادی صرف می‌کنیم. به‌عبارت‌دیگر، اگر هزینه معقول و منطقی انجام کاری ایکس ریال باشد، ما در حوزه معدن ایکس به تـوان ایکس ریال هزینه می‌کنیم و خروجی آن چیزی می‌شود که امروز شاهد آن هستیم. یعنی آنچه باید به‌عنوان محصول نهایی به‌دست آوریم، بسیار گران تمام می‌شود. این معضل عمومیت دارد و ما در عمل، تمام بخش‌های تکنولوژیک کشور را گران اداره می‌کنیم، زیرا توان مدیریت بهینه را نداریم و با هزینه‌هایی بسیار بیشتر، محصول نهایی را تولید می‌کنیم. اما برای داشتن شرایطی باثبات و شکوفا در اقتصاد و صنعت، حاکمیت باید گوش شنوایی برای مشکلات فعالان بخش معدن داشته باشد و بداند که این مشکل بخش خصوصی نیست که دولت توانایی ندارد حقوق دولتی دریافتی را مطابق قانون هزینه کند یا اینکه چرا منابع طبیعی مجوز نمی‌دهد یا تعارض منافع بین بخش‌ها را چگونه باید حل کرد و...؛ زیرا از نظر معدنکار، محیط‌زیست و منابع‌طبیعی، سازمان انرژی اتمی، وزارت صمت و همه ارگان‌ها و نهادهای ذی‌ربط زیرعنوان کلی دولت قرار می‌گیرند. آنها باید مشکلات‌شان را با خود حل کنند، در حالی که در میانه دعوا و کشمکش آنها فعال بخش خصوصی آسیب می‌بینند. تا زمانی که آنها بخواهند با هم کنار بیایند، معدندار بخش خصوصی ورشکست شده و سرمایه‌اش به باد رفته است. شاهد این مدعا چند صد معدن متروکه و فعالان ورشکست‌شده است که روی دست این بخش مانده‌اند. در تمام زیرمجموعه معدنی وزارت صمت و محیط‌زیست و منابع‌طبیعی، تعدادی مدیر و مسئول وجود دارند که نمی‌توانند دور هم جمع شوند و اختلافات خود را حل کنند؟ چرا این موضوع یک‌بار برای همیشه تمام نمی‌شود؟ هر دولتی که روی کار می‌آید، همین کشمکش‌ها وجود دارد و دود آن به چشم معدندار بخش خصوصی می‌رود. به‌طورمشخص باید مشکلات صدور مجوزها برعهده دولت گذاشته شود. باید دولت با چنان اقتداری ظاهر شود که وقتی مجوز معدنکاری به کسی داده شد، دیگر هیچ نهاد و سازمانی اجازه کارشکنی و ممانعت از کار را نداشته باشد. این مشکلاتی است که باید در بخش قانون‌گذاری حل شود؛ اما نمی‌شود. قانون باید سنگ‌ها را از پیش‌پای تولید بردارد و ما نظرمان را درباره فرآیند صدور مجوزها بارها اعلام کرده‌ایم. کشف آتش و اختراع چرخ یک‌بار در تاریخ بشر اتفاق افتاده است و قرار نیست که ما به‌طورمرتب در کار کشف مجدد آتش و اختراع دوباره چرخ باشیم؛ بیایید، ببینیم دیگر کشورها چه کاری انجام داده‌اند و ما هم از آنها الگوبرداری کنیم.

گزارش «روزگار معدن» از عمده‌ترین مشکلات حاکمیت معدن در سال جاری

جای مشوق‌های صادراتی خالی است

گیتا جاودانی

یکی از حوزه‌هایی که رئیس‌جمهوری دستاوردهای آن را مثبت ارزیابی کرده و شرایط سال آتی را برای آن روشن و موفق به تصویر کشیده، معدن و صنایع وابسته بوده است.

اما فعالان و دست‌اندرکاران این حوزه از ابتدای امسال انتقادات فراوانی نسبت به سیاست‌های حاکمیت معدنی وارد می‌دانسته‌اند، آنها این حوزه را درگیر چالش‌هایی می‌دانند که از دیروز شروع شده‌اند و با این فرمان، تا فردا و فرداها ادامه خواهند داشت.

در گزارش امروز «روزگارمعدن»، مروری داریم به چالش‌های پیش‌روی معدن و آن را از منظر علی سلگی و کورش شعبانی، ۲تن از فعالان و کارشناسان حوزه معدن، بررسی کرده‌ایم.

عکس: روزگار معدن

فرصت‌سوزی تاریخی

کورش شعبانی ـ فعال و کارشناس معدن:

کشور ما به‌واسطه تحریم‌های چندین‌ساله‌ای که بر گرده آن قرار گرفته، در فروش نفت و تامین ارز با مشکلات فراوانی روبه‌رو و امروز بیش‌ازپیش نیازمند تامین منابع ارزی به روش‌های دیگری جز صادرات نفتی است.

تا امروز، بخش معدن، به‌صورت‌عام، تنها بخشی از صنایع بود که باوجود تحریم‌های سخت می‌توانست درآمدزا و ارزآور باشد و اگر دولت امکانات و تسهیلاتی در اختیار این بخش قرار می‌داد و از آن حمایت می‌کرد، می‌توانست بخشی از درآمد نفتی کشور را، از طریق صادرات فلزات و سایر تولیدات و محصولات معدنی جبران کند.

البته در حال حاضر، قطار معدن لنگ‌لنگان در مسیر ریل خود در حرکت است و وظایف خود را به‌انجام می‌رساند، اما دولت در این مورد، نقش خود را به‌خوبی ایفا نکرد و با شعار جلوگیری از خام‌فروشی و اعمال تعرفه‌ها، موجب شد تا بازارهای جهانی که طی سالیان سال و به‌تدریج ایجاد شده بود، از دست برود.

شاهد این ادعا، اتفاقی است که در زمینه صادرات فولاد پس از جنگ اوکراین و تحریم روسیه رخ داد؛ درست در زمانی که صادرکنندگان ما می‌توانستند از غیاب روسیه استفاده کنند و بخشی از بازار را به‌دست بگیرند، دولت با تعین تعرفه، جلوی صادرات را گرفت و یک فرصت‌سوزی تاریخی را رقم زد.

وقتی تعرفه صادراتی گذاشته می‌شود، به این معنا است که سود صادرات ماده خام به‌حداقل می‌رسد تا تولیدکننده مجبور شود، محصول خود را به بازار داخلی ارائه کند. به‌عبارت‌دیگر، هزینه صادرات آن‌قدر بالا می‌رود تا تولیدکننده ناچار شود، آن را به بازار داخلی عرضه کند.

▣ تیشه به ریشه معدن

امسال هزینه‌های تولید، رشد چشمگیری پیدا کرد. این در حالی است که اقتصاد جهانی در رکود به‌سر می‌برد، نرخ جهانی فلزات به‌شدت افت کرده، برای مثال نرخ مس حدود ۳۰ درصد افت داشته، اما هزینه‌های تولید حدود ۶۰ درصد بالاتر رفته است. به‌این‌ترتیب، طیف گسترده‌ای از معدنداران به مرز ورشکستگی رسیدند، اما همزمان دولت، به‌جای در پیش گرفتن سیاست‌های تشویقی، میزان حقوق دولتی را تا ۱۰ برابر افزایش داد.

این اقدامات دولت را نمی‌توان مدیریت نامید، بلکه تیشه به ریشه صنعتی است که سال‌های سال برای آن خون‌دل خورده شده است. وظیفه دولت این است که باتوجه به شرایط روز، برنامه‌ریزی‌های خود را متعادل کند و شیوه‌های مدیریتی‌اش، با نظر به شرایط داخلی و بین‌المللی انعطاف‌پذیر باشد. یکی از پیشنهادهایی که من پیش از این هم مطرح کرده بودم، به صفر رسیدن حقوق دولتی برای یکی ، دو سال است تا مشوقی برای فعالیت معدنکاری و حفظ اشتغال در این حوزه شود.

وقتی معدنکاری نتواند تولید اقتصادی داشته باشد، ناچار به تعدیل نیرو می‌شود و این اتفاق بسیار ناخوشایندی است، زیرا از یک‌سو کارگران و پرسنل معدن، که انسان‌های شریف و زحمتکشی هستند، بیکار می‌شوند و از سوی دیگر، کارفرما نیروی انسانی ماهر و زبده خود را از دست می‌دهد.

▣ تشویق به‌جای تعرفه

سوالی که همچنان بی‌پاسخ مانده، این است که وقتی صنایع پایین‌دستی کافی وجود ندارد، چرا با وضع عوارض صادراتی، زمینه خاموشی چراغ تولید را فراهم می‌کنند؟ شاید علت تاکید فراوان مدیران بخش دولتی بر تکمیل زنجیره، پررنگ‌تر بودن موضوعات مدیریتی و اشتغالزایی برای آنها است، چون اگر بخواهیم به حداکثر ارزش‌افزوده برسیم، باید صنایع پایین‌دستی ایجاد شود و در این مسیر فرصت اشتغال به‌وجود می‌آید که برای مدیران دولتی دستاورد مثبتی خواهد داشت.

اما رساندن تولید به حداکثر ارزش‌افزوده، زمانی ارزشمند است که با حداقل سرمایه‌گذاری و هزینه انجام شود. این شرایط ممکن است در هر ماده معدنی در یک قسمت از زنجیره ارزش به‌وجود آید.

به‌عنوان‌مثال، تولید کنسانتره مس با حداقل هزینه و سرمایه‌گذاری، سودآوری مناسبی دارد، اما اگر اصرار داشته باشیم که مس کاتد تولید کنیم، هزینه‌های سرسام‌آور ذوب و پالایش کارخانه‌ای مثل خاتون‌آباد و مس سرچشمه را متقبل می‌شویم و به نرخ استفاده از انرژی یارانه‌ای فراوان، آلوده کردن هوا و صرف زمان، کنسانتره را تبدیل به کاتد می‌کنیم.

وقتی می‌توان با سرمایه‌گذاری ۵۰ واحد، کنسانتره‌ای تولید کرد که نرخ آن ۸۵ درصد نرخ مس کاتد باشد، چرا باید کسی ترغیب شود که با سرمایه‌گذاری ۵۰۰ واحدی برای تولید مس کاتد به ۱۰۰ درصد ارزش‌افزوده دست پیدا کند.

این افزایش مختصر در ارزش‌افزوده به نرخ سرمایه‌گذاری بسیار بالاتر، صرف هزینه و مصرف بیشتر وقت و انرژی حاصل می‌شود که به‌عقیده بخش خصوصی این فرآیند اقتصادی نیست، اما دولت اصرار دارد که انجام این فرآیند باتوجه به اشتغالزایی آن، ارزشمند است و برای همین بر تکمیل زنجیره ارزش تاکید می‌کند.

شعار دادن کار را درست نمی‌کند، به‌جای آن باید با برنامه‌ریزی درست و منطقی کار را پیش برد تا بتوان رونق را به فعالیت در بخش معدن بازگرداند. اگر به‌جای تعرفه و عوارض، برای صادرکنندگان مشوق‌هایی در نظر می‌گرفت و در عوض از آنها می‌خواست درآمد حاصل را برای تکمیل زنجیره ارزش در داخل سرمایه‌گذاری کنند، معدن و صنایع وابسته به رشد و توسعه خود ادامه می‌داد و زنجیره ارزش خودبه‌خود به‌سوی تکمیل پیش می‌رفت.

چالش بزرگ طرح‌های اقتصادی

علی سلگی ـ کارشناس و فعال معدن:

شرایط مطلوب اقتصادی زمانی رخ می‌نماید که دولت بتواند ارزش پول ملی را حفظ و تورم را مهار کند. وقتی قرار است برای شروع یک کسب‌وکار، «طرح تجاری» نوشته شود، باید میزان بازده داخلی Internal Rate of Return یا دوره بازگشت سرمایه را محاسبه کرد. به‌عنوان‌مثال، پیش‌بینی می‌کنند که بازگشت سرمایه در یک بازه زمانی ۳ ساله اتفاق خواهد افتاد. بر این اساس، سرمایه‌گذار فعالیت خود را آغاز می‌کند تا بعد از ۳ سال به نقطه سربه‌سر برسد، اما وقتی تورم رشد افسارگسیخته‌ای دارد و قیمت‌ها مرتب افزایش پیدا می‌کند، سرمایه‌گذار مفروض که هزینه سالانه پروژه خود را ۱۰۰۰ میلیارد ریال پیش‌بینی کرده بود، در سال دوم با افزایش هزینه‌ها روبه‌رو می‌شود و به اعتباری بیش از آنچه پیش‌بینی کرده بود، نیاز پیدا خواهد کرد. به همین ترتیب، در سال سوم، باتوجه به میزان تورم، هزینه‌ها افزایش پیدا می‌کنند و ناگهان سرمایه‌گذار با این حقیقت تلخ مواجه می‌شود که مبلغ کلانی کسری بودجه دارد و به‌این‌ترتیب پروژه با شکست روبه‌رو می‌شود. یکی از دلایل تلاش کشورها برای ثابت نگه‌داشتن ارزش پول ملی خود، حداقل در بازه‌ای ۵ یا ۶ ساله، حفظ امنیت سرمایه‌گذاری است تا این اطمینان ایجاد شود که سرمایه‌گذاری سودآور خواهد بود. بنابراین روشن است که یکی از معضلات اصلی حوزه معدن و صنایع معدنی در کشور ما، همین نبود اطمینان به آینده است، چرا که افزایش هزینه‌ها غافلگیرکننده است. برای مثال، سرمایه‌گذار بخش خصوصی حساب می‌کند که میزان حقوق دولتی معادن به مدت ۳ سال چیزی حدود ۵ درصد است، اما ناگهان ۲۵ یا ۳۰ درصد افزایش پیدا می‌کند و به‌این‌ترتیب، بخشی از تامین منابع مالی وی دچار مشکل می‌شود. علاوه بر این، تورمی هم که بر اثر کاهش ارزش پول ملی اعمال می‌شود، پیش‌بینی‌ها را نقش بر آب می‌کند و اگر مازاد هزینه‌ها حساب نشده باشد، پروژه به شکست ختم می‌شود. به‌نظر من، یکی از کلیدی‌ترین وظایف دولت برای رشد و توسعه معدن و صنایع معدنی آن است که قیمت‌ها را ثابت نگه دارد و تورم را مهار کند.

▣ فرمول عرضه و تقاضا

دخالت دولت در قیمت‌گذاری براساس اصول علم اقتصاد اشتباه است. به‌عبارت‌دیگر، دولت‌ها نمی‌توانند و نباید، بازار را به کنترل خود درآورند، زیرا این بخش براساس فرمول عرضه و تقاضا مسیر خود را تعیین می‌کند و هرگونه دخالت دولتی و دستوری، باعث پیچیده‌تر شدن وضعیت می‌شود. البته، این حکمی کلی و قاعده‌ای بی‌چون‌وچرا نیست و در شرایط خاص و استثنایی، دولت می‌تواند در بازار دست ببرد و نرخ بعضی از اقلام و کالاها را تنظیم کند. برای مثال، در شرایط تحریمی، اقلام اساسی باید مشمول قیمت‌گذاری باشد، اما اگر دولت بخواهد این مداخله را به همه حوزه‌ها تسری دهد، پیش از هر بخش دیگری، خود، دچار بحران می‌شود.

▣ حلقه مفقوده سرمایه‌گذاری

کشور ما در زمینه تامین امنیت سرمایه‌گذاری معدنی؛ چه داخلی و چه خارجی، کارنامه درخشانی ندارد. سرمایه‌گذار در این حوزه با صدها مشکل اداری، قانونی، انواع معارضان، تعرفه‌های گمرکی و امثال آن دست‌وپنجه نرم می‌کند و حمایت دولتی هم بسیار ضعیف است. علاوه بر این، مشکلات مربوط به تغییر مکرر قوانین و مقررات، فقدان تسهیلات، عوارض گمرکی و تعرفه‌های واردات و صادرات، دشواری تامین یا خرید ماشین‌آلات، تجهیزات و تکنولوژی‌های جدید هم مزید بر علت است. بنابراین، در حوزه تامین سرمایه برای بخش معدن موفقیت چندانی به‌دست نیاورده‌ایم و به‌زودی هم با شرایطی که وجود دارد و رسوب قوانین و مقررات قدیمی در وزارت صمت، چشم‌انداز روشن و درخشانی پیش‌رو نخواهد بود. مگر اینکه تحولات اساسی در زیرساخت‌های حمایتی از سرمایه‌گذاری انجام و قوانین بازدارنده رسوب‌زدایی شود که در آن صورت، امید به تغییر ایجاد خواهد شد.

▣ خط‌شکنی برای همکاران

ارائه خدمات علمی از جمله سودآورترین حوزه‌ها برای کشورهای صاحب دانش است. به‌عنوان‌مثال، تجارت توان علمی و خدمات فنی، مهندسی و نرم‌افزاری بخش بزرگی از درآمدهای ملی کشوری مانند هند را تامین می‌کند. کشور ما هم می‌تواند باتوجه به توان علمی دانش‌بنیان‌ها و تخصص نخبگان خود، از این طریق، تجارتی پرسود و درآمدی پایدار داشته باشد، اما برای دستیابی به این مهم و برخورداری از ثمره رشد دانش فنی و مهندسی، باید سیاستی هوشمندانه و تدابیری کلان به کار بست. در حال حاضر، شرکت‌های نرم‌افزاری و دانش‌بنیان کشور، خدمات متنوعی به بزرگ‌ترین هلدینگ‌های داخلی ارائه می‌دهند، متاسفانه جای آنها در بازار بین‌المللی خالی است، زیرا یا در دنیا شناخته‌شده نیستند یا در موارد معدود، راه خود را با اتکا به توان شخصی باز کرده و وجهه عمومی و ملی نیافته‌اند. به این منظور، لازم است دولت با در نظر گرفتن تسهیلات حمایتی، تشویقی برای این شرکت‌ها کمک کند تا در مسیر توسعه خود پیش بروند و راه را برای دیگر شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی هموار کنند.

سخن پایانی

درباره اینکه دولت چه کمکی می‌تواند به معادن به‌ویژه معادن کوچک و متوسط مقیاس انجام بدهد، باید گفت هر سیاستی که از طرف دولت باعث افزایش توجه سرمایه‌گذاران به معدن و صنایع معدنی شود، می‌تواند گام مهم و بزرگی در حمایت از این بخش باشد. اگر بخواهیم به‌صورت کلان بررسی کنیم، قاعدتا دولت‌ها باید از سیاست‌های انقباضی که باعث خروج سرمایه از صنایع مولد و تولیدی همچون معدن می‌شوند، اجتناب کنند و به‌طبع سیاست‌های پولی را طوری طراحی کنند که بخش عمده‌ای از سرمایه موجود در جامعه که در صنایع کوچک و متوسط دست بخش خصوصی است، جذب صنایع مولد شود.

لزوم واگذاری معادن دولتی

رئیس هیات‌مدیره شرکت صنعتی و معدنی گل‌گهر گفت: در زمینه محدودیت انرژی، صنایع با مشکلات و چالش‌هایی برای تولید روبه‌رو می‌شوند و بیشترین ضرر را می‌بینند.

حمیدرضا فولادگر در گفت‌وگو با فولادبان اظهار کرد: متاسفانه برای صنایع کوچک بدون توجه به مزیت‌های نسبی، مجوز تاسیس واحدهای فولادی داده می‌شود که توجیه اقتصادی ندارند. رئیس هیات‌مدیره شرکت گل‌گهر گفت: براساس یک طرح جامع، کل زنجیره فولاد از اکتشاف تا محصول نهایی باید تدوین و نهایی شود. مجلس نیز با تصویب قانون و بودجه، این برنامه‌ریزی را پشتیبانی کند. در عین حال، معادنی که در اختیار دولت هستند، باید تدریجی واگذار شوند. وی درباره مهم‌ترین چالش‌هایی که صنایع با آن روبه‌رو هستند، تاکید کرد: مهم‌ترین چلش، محدودیت‌های انرژی نظیر آب، برق و گاز است که باید راه‌حلی برای این مشکلات پیدا کنیم. این فعال معدنی تصریح کرد: در زمینه محدودیت انرژی، مردم و جامعه کمترین ضرر و آسیب را می‌بینند اما صنایع با مشکلات و چالش هایی برای تولید روبه‌رو می‌شوند و بیشترین آسیب را می‌بینند. فولادگر گفت: مشکل زیرساختی دیگر در صنایع موضوع حمل‌ونقل است و در این زمینه با تفکر دولتی نمی‌توانیم موفق شویم. خلأ قانون‌گذاری در این زمینه وجود ندارد ولی باید زمینه سرمایه‌گذاری در صنایع فراهم شود. البته صنعت کشور برای سرمایه‌گذاری درزمینه حمل‌ونقل ریلی آمادگی دارد. رئیس هیات‌مدیره گل‌گهر اظهار کرد: تأمین پایدار سنگ‌آهن و ورود تکنولوژی‌های جدید از اقدامات دیگری است که باید در صنعت فولاد کشور انجام شود، چراکه این ۲ چالش از جمله چالش‌های اساسی شرکت‌های فولادساز است.

افزایش واردات آهن خام از اوکراین به ترکیه

گروه معدن

بـا توجه به داده‌هـای انجمـن جهانی فولاد، میـزان واردات آهن خام از اوکراین به ترکیه در نوامبر ۲۰۲۲ نسـبت به ماه قبـل افزایش یافته است.

بـه گـزارش آرتان پـرس، داده‌های منتشـر شـده توسط موسسـه آمار ترکیه در روز جمعه (۲۷ژانویه) نشـان داد که شـرکت‌های فولادی مسـتقر در ترکیه در نوامبر ۲۰۲۲ واردات آهن خـام از اوکراین را به ۱۵.۲ هزار تن رسـاند که ۶۹.۸ درصد نسـبت به نوامبر ۲۰۲۱ افت داشته است. همچنین بررسـی‌ها نشان می‌دهد میزان واردات آهن خام در نوامبر ۲۰۲۲ نسـبت به ماه قبل ۲۶.۷ درصد افزایش داشته است.

در ژانویه تا نوامبر ۲۰۲۲، تحویل آهن خام از مبدا اوکراین به فولادسـازان ترکیه ۵۰.۳ درصد نسبت به مدت مشابه در سال قبل کاهش یافته است.

به نقـل از چندین منبع خبـری، در ژانویه تا نوامبـر ۲۰۲۲، میـزان آهن خـام تحویل داده شـده از اوکراین به ترکیـه ۱۴۳.۱ هزار تن بود که ۵۰.۳ درصد کمتر از ۱۱ ماهه نخسـت سال ۲۰۲۱ اسـت. بررسی‌ها نشـان می‌دهد کاهش این شـاخص عمدتاً مربوط به جنگ در اوکراین و محاصره بنادر اوکراین اسـت که روش سنتی تحویل محصـولات به مشـتریان را غیر ممکن می‌سازد.

در مجموع، در ۱۱ ماه نخسـت سـال ۲۰۲۲، ترکیـه ۱.۲۱ میلیون تن آهن خـام وارد کرده اسـت که ۹.۸ درصد بیشـتر از مدت مشابه در سـال ۲۰۲۱ اسـت. همچنین باید توجه داشت که در ماه نوامبر ۲۰۲۲ میزان واردات آهن خام به ترکیه ۸۵.۴۷ هزار تن بوده اسـت. باید توجه داشـت که شاخص اعلام شده برای واردات آهن خـام در نوامبر ۲۰۲۲ نسـبت بـه اکتبر ۲۰۲۲ حـدود ۶۲.۷ درصـد افزایش یافته و نسـبت به مدت مشـابه در سـال قبـل ۴۶.۸ درصد افت داشـته اسـت. به نقل از برخی منابـع خبری، تامین‌کننده اصلی آهن خام ترکیه کشور روسیه است. بررسی‌ها نشان می‌دهد در ۱۱ ماه نخست سـال ۲۰۲۲، میزان تحویل آهن خام روسیه به ترکیه با ۵۳.۶ درصـد افزایش به ۷۸۲.۶۸ هزار تن رسـیده اسـت. همچنین باید توجه داشـت کـه برزیل در رتبه دوم و اوکراین در رتبه سـوم تامین‌کننـدگان آهن خام ترکیه قـرار دارند. با توجه بـه آمار می‌توان دریافت برزیل در ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۲، حدود ۲۵۱.۲ هزار تن آهن خام به ترکیـه صادر کرده که نسـبت به مدت مشابه در سال قبل ۲ برابر شده است. بررسی‌ها نشـان می‌دهد سهم اوکراین از کل واردات آهن خـام به ترکیـه ۱۲ درصد، برزیـل ۲۱ درصد و فدراسیون روسـیه ۶۵ درصد است. فولادسازان اوکراینی در سـال ۲۰۲۲ تولیـد آهن خام را به ۶.۳۹ میلیون تن رساندند که ۶۹.۸ درصد نسبت بـه سـال ۲۰۲۱ کاهش یافته اسـت. همچنین منابـع خبری اعـلام کردند در دسـامبر ۲۰۲۲ حـدود ۲۴۷ هـزار تن چـدن در اوکراین تولید شد که ۸۵.۷ درصد کمتر از دسامبر ۲۰۲۱ بوده است.

به نقـل از برخی تاجران، صـادرات آهن خام از اوکراین در دسـامبر ۲۰۲۲ بـه ۹۷.۴۵ هزار تن رسـیده اسـت. این در حالی است که میزان صادرات آهن خام از این کشور در دسامبر نسبت بـه نوامبـر ۲۰۲۲ حدود ۲۴.۴ درصـد افزایش یافتـه و نسـبت به دسـامبر ۲۰۲۱ بـا کاهش ۶۹.۸ درصدی همراه بوده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد در سـال ۲۰۲۲، اوکراین ۱.۳۲ میلیون تن آهن خام صادر کـرد که ۵۹ درصد کمتر از سال ۲۰۲۱ بوده است.

همانطور که مرکز GMK قبلا گزارش داد، در سـال ۲۰۲۱، ترکیه واردات آهن خام از اوکراین را به ۲۹۵.۵ هزار تن رسـاند. این در حالی است کـه میزان واردات آهن خام از اوکراین به ترکیه در سال ۲۰۲۱ حدود ۸.۸ درصد نسبت به سال ۲۰۲۰ افزایـش یافته اسـت. باید توجه داشـت کـه ۲۵ درصد از حجـم کل ذخایر آهن خام از اوکراین تامین می‌شود.

ترکیه از نظر تولید فولاد در رتبه هفتم جهان قرار دارد. بر اساس گزارش انجمن جهانی فولاد، کشـور ترکیه در سال ۲۰۲۱ تولید فولاد خود را ۱۳ درصد نسبت به سال ۲۰۲۰ افزایش داد و به ۴۰.۴ میلیون تن رساند.

واردات زغال سنگ رکورد زد

هزینه واردات زغال سنگ و گاز کره جنوبی به دلیل جهش نرخ جهانی انرژی در سـال گذشته میلادی به بالاترین رقم خود رسیده است.

به گزارش تسـنیم، با اسـتناد به آخریـن داده‌های وزارت تجارت، صنعـت و انرژی کره‌جنوبی گـزارش داد که هزینه واردات زغال سـنگ و گاز این کشـور بـه دلیل افزایش نرخ جهانی انرژی در سـال گذشته میلادی به بالاترین رقم خود رسیده است.

بر اسـاس محاسبات پولی، واردات گاز کره جنوبی در سال ۲۰۲۲ شـاهد جهش بود و به ۵۶.۷ میلیارد دلار رسـید که بالاتریـن میزان از سـال ۱۹۵۶ یعنی زمانـی که دولت این کشور ثبت داده‌ها را آغاز کرد، محسوب می‌شود. رکورد قبلی ۳۶.۶ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۴ بود.

ارزش واردات زغال سـنگ این کشـور نیز به بالاترین حد خـود یعنی ۲۸.۱ میلیارد دلار رسـید و رکـورد قبلی ۱۸.۳ میلیارد دلاری که ۱۱ سال پیش ثبت شده بود را بالاتر برد.

واردات نفـت کره در سـال گذشـته میلادی بـه ۱۰۵.۸ میلیـارد دلار افزایـش یافت که کمی کمتـر از رکورد قبلی ۱۰۸.۳ میلیارد دلاری در سال ۲۰۱۲ بود.

مجمـوع واردات انرژی کره جنوبی که برای برطرف کردن نیازهای خود در این بخش به واردات وابسـته است، با بیش از ۴۰ درصد افزایش به ۱۹۰.۸ میلیارد دلار رسید که رکورد دیگری در تاریخ محسوب می‌شود.

بر اساس این گزارش، رشد بی‌سابقه در ارزش واردات انرژی کره در بحبوحه جهش قیمت‌های جهانی انرژی به‌دست آمد که با افزایش تقاضای مربوط به آمادگی برای فصل سـرما و همچنین اختلالات عرضه شاهد افزایش بود.

پـس از آغاز عملیات نظامی روسـیه در اوکراین در سـال گذشـته میـلادی، نرخ انرژی در سراسـر جهـان در نتیجه تحریم‌هـای ایالات متحده و اتحادیـه اروپا و متحدان آنها از جمله کره جنوبی، علیه روسیه که یکی از تولیدکنندگان برتر حامل‌های انرژی است، افزایش یافت.

روی خط خبر

کاهش سوددهی غول‌های فولادی شرق آسیا

سه شرکت فولادی اصلی بازار شرق آسیا شامل بائو اسـتیل چین، پوسـکو کره جنوبی و سی اس سـی تایوان از کاهـش نتایج مالـی تلفیقی خود در سـال ۲۰۲۲ خبر دادند. سـود تلفیقی سـال ۲۰۲۲ بائو اسـتیل حدود ۵۰ درصد افت داشـته ۵ میلیارد دلار ثبت شـد. در مورد پوسکو نیز افت ۵۰ درصدی نسبت به سال قبل رویت شده است. در مورد سـی اس سی تایوان این افت بیش از ۷۰ درصد بوده است.

بـه گـزارش فـولاد ایـران، بـا ایـن حـال، نتایـج کسـب و کارهـا از امیـد به بهبـود خبر می‌دهنـد و ظاهـرا در حال خروج از کسـری‌ها هستند.

اقتصـاد چیـن پـس از لغـو سیاسـت کووید صفـر بهبـود یافتـه در نتیجـه نـرخ فـولاد نیز رونـد صعـودی را نشـان داده اسـت. انتظـار مـی‌رود پس از تعطیـلات چین نیز بـازار بهبود یابد.

ثبات بازار سنگ آهن در چین

آخریـن نرخ سـنگ آهن وارداتـی خلوص ۶۲ درصد در چین با توجه به تعطیلات سـال نو چین در ثبات اسـت. متوسـط نرخ بازار ۴۰ سنت رشد روزانه داشـته و در روز ۲۷ ژانویه ۱۲۷.۴ دلار هر تن سی اف آر چین ثبت شد.

به گـزارش فولاد ایران، فعالیت بـازار کم بود و پیشنهادی در بازار داده نشد.

برخی از فعالان بازار امیدوارند با روشن تر شدن روند بـازار روزهای آینده واردات بیشـتری انجام دهند.

روزگار معدن

استان‌ها

۶ دوشنبه
۱۰ بهمن ۱۴۰۱
۸ رجب ۱۴۴۴
۳۰ ژانویه ۲۰۲۳
سال پنجم ● شماره ۱۰۱۳

روی خط خبر

دستور تشکیل کمیته کارشناسی معادن عنبران صادر شد

استاندار اردبیل با اشاره به تاکیدات نماینده ولی‌فقیه در استان و انتظار افکار عمومی در خصوص مشکلات مربوط به معادن عنبران، ضمن صدور دستور تشکیل کمیته کارشناسی و بررسی مجوزهای معادن این منطقه، گفت: لازم است نتیجه این بررسی‌ها و رفع مشکلات موجود به اطلاع عموم برسد.

به گزارش فارس، سیدحامد عاملی در شورای معادن استان اظهار کرد: با توجه به تأکیدات نماینده محترم ولی‌فقیه در استان اردبیل و انتظار افکار عمومی در خصوص مشکلات مربوط به معادن عنبران، لازم است کمیته کارشناسی و بررسی مجوزهای معادن این منطقه تشکیل و نتیجه این بررسی‌ها و رفع مشکلات موجود به اطلاع عموم برسد.

وی افزود: توجه به رعایت حقوق قانونی مردم و جلوگیری از متضرر شدن عموم، در اولویت اقدامات مربوط به اکتشاف معادن استان اردبیل است.

استاندار اردبیل تصریح کرد: با توجه به اولویت قانون در همه اقدامات، چنانچه در جریان امور مربوط به اکتشاف معادن، مشکلی برای مردم ایجاد شود، از اکتشاف مذکور ممانعت به‌عمل می‌آید.

عاملی بیان کرد: لازم است مشکلات مربوط به اکتشاف معادن از سوی افراد متقاضی، مورد بررسی کامل کارشناسی قرار گرفته و در صورت نبود مشکل، ممانعتی در اجرا ایجاد نشود.

گفتنی است؛ در این نشست مشکلات تعدادی از معادن استان اردبیل و راهکارهای حل این مشکلات مطرح شد.

شناسایی ۷ پهنه امیدبخش در لرستان

رئیس سازمان صمت لرستان گفت: ۷ پهنه امیدبخش در استان شناسایی شده است.

بهمن جعفری در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: جلسه در راستای بررسی مشکلات معدن‌داران با حضور معاون وزیر صمت برگزار شد که در راستای مشکلات آنها تصمیماتی اتخاذ شد.

وی تصریح کرد: در راستای محدوده‌های امیدبخش که به‌صورت خاص در ۳ منطقه که قبلا سازمان توسعه و نوسازی معادن ایران ظرفیت‌یابی کرده توسط ایمیدور اجرا خواهد شد.

رئیس سازمان صمت لرستان خاطرنشان کرد: در راستای شناسایی مواد معدنی فلزی جلسه‌ای برگزار و مواردی با منابع طبیعی مطرح شد که با موافقت آنها عملیات اکتشاف آغاز و پس از تعیین نوع ماده معدنی اقدامات بعدی در راستای اداری انجام می‌شود.

جعفری اضافه کرد: ایمیدرو یک پهنه را ظرفیت‌یابی کرده که در این پهنه به ۷ تا زیرپهنه رسیده که سه تا از آنها در بروجرد است.

وی بیان کرد: مابقی پهنه‌ها در ازنا و الیگودرز است که امیدواریم با رفع مشکلاتی که با منابع طبیعی وجود دارد شاهد استخراج نخستین ماده معدنی فلزی در شهرستان باشیم.

رئیس سازمان صمت لرستان ادامه داد: این مهم به عنوان یک ظرفیت معدنی که در متقابل آن صنایع فرآوری شکل می‌گیرد که باعث ایجاد اشتغال پایدار با تولیدهای خاص با ارزش‌افزوده مناسب فراهم می‌شود.

معدن در پازل اقتصاد و توسعه کردستان

گروه معدن

اگرچه کردستان بیشتر به عنوان استانی کشاورزی و تجاری به واسطه مرزی بودن و تا حدی گردشگری شناخته شده است، اما در بخش معدن ظرفیت‌های فراوانی دارد که با فعال‌کردن آنها نقش مهمی در توسعه استان ایفا خواهد کرد.

به گزارش فارس، ارتباط مواد معدنی با رفاه و آسایش بشر آن چنان قدمتی دارد که پژوهشگران اعصار فرهنگی بشر را بر اساس مواد معدنی تقسیم‌بندی کرده‌اند، عصر حجر، عصر برنز، عصر آهن، عصر فولاد و عصر اتم در بسیاری از مراحل بارز در تاریخ بشری دستیابی به مواد معدنی به عنوان هدف و مشوق اولیه مطرح بوده است. قدیمی‌ترین معدن زیرزمینی شناخته شده، یک معدن هماتیت در کشور سوئیس بوده که متعلق به عصر حجر است و اعتقاد بر این است که ۴۰ هزار سال سن داشته باشد. علم معدنکاری و صنایع وابسته به آن در کشور ایران سابقه بس طولانی دارد. وجود آثار فعالیت‌های معدنی و ذوب فلزات در نواحی مختلف نشان‌دهنده سابقه طولانی معدنکاری در ایران و شناخت ایرانیان از علوم مربوطه است. صدها نام به جا مانده از روزگاران گذشته مانند آهنگران، کوه زر، زرشوران، کوه سرمه، کوه نقره و طالمسی گواه این مدعاست. در بسیاری از معادن فعلی ایران آثار معدنکاری قدیمی وجود دارد از جمله این معادن می‌توان معادن سرب و روی نخلک در حوالی انارک، معدن مس عباس آباد در حوالی شاهرود، معدن سرب آهنگران در حوالی ملایر، سرب و روی ایران کوه در نزدیکی اصفهان و معدن سرب و روی نمار در حوالی ده نمار از توابع بلده را نامبرد. معدنکاری باستانی که در اصطلاح معدن کاری شدادی نیز گفته می‌شود، به طور سنتی در هزاره چهارم قبل از میلاد و احتمالا قبل از آن انجام می‌شده است. بازمانده چوب‌های مورد استفاده برای کوه‌های ذوب شدادی در چند ناحیه کرمان آزمایش شده و سن رادیومتری را با روش رادیوکربن ۵۰۰۰ سال قبل تعیین کرده است. اگرچه کردستان بیشتر به عنوان استانی کشاورزی و تجاری به واسطه مرزی بودن و همچنین تا حدی گردشگری شناخته شده است، اما در بخش‌های دیگری مانند صنعت و معدن‌دارای ظرفیت‌های فراوانی است که البته آنگونه که باید تاکنون معرفی نشده است. کردستان به لحاظ تولید طلا رتبه اول کشور و از نظر ذخایر معدنی دومین استان در ایران است و از نظر ذخیره سنگ‌آهن هم رتبه پنجم کشوری دارد. کردستان دارای ذخایر غنی و متنوع معدنی اعم از فلزی و غیرفلزی به ویژه طلا، سنگ‌آهن، سنگ‌های تزئینی و سلیس است و با ایجاد واحدهای فرآوری در آن امروزه به عنوان یکی از استان‌های معدنی کشور شناخته شده است.

سیر صعودی کردستان در فعالیت‌های معدنی

بخش معدن کردستان در برخی شاخص‌های معدنی همچون ذخیره استانی، سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی و اشتغال در سال‌های اخیر با روند صعودی همراه بوده است و بازار مصرف، تغییر نرخ و تقاضا بیشترین تاثیر را در فعالیت‌های معدنی دارد. با وجود اینکه بیشترین واحدهای معدنی کردستان در زمره مصالح ساختمانی هستند با اجرای طرح نهضت ملی مسکن و رونق در این بخش امید می‌رود جهشی هم در فعالیت‌های معادن استان که بخشی از آنها راکد و تعطیل هستند، ایجاد شود.

صدور ۳۵۰ پروانه بهره‌برداری معدن در کردستان

بختیار خلیقی، مدیرکل صنعت، معدن و تجارت کردستان درباره ظرفیت معادن در استان می‌گوید: ۳۵۴ پروانه بهره‌برداری و ۱۴۹ مورد هم پروانه اکتشاف در استان وجود دارد که به منزله اجازه عملیات اکتشافی در محدوده‌هایی است که متقاضیان اکتشافی درخواست دادند. به گفته وی، ۲۱۷ معدن معادل ۶۱ درصد از مجموع معادن استان فعال و ۱۳۲ معدن به عبارتی ۳۷ درصد غیرفعال بوده و ۵ واحد هم در حال تجهیز است. خلیقی اضافه کرد: بیشتر معادن استان در گذشته در حوزه مصالح ساختمانی بود ولی امسال ۱۳ مورد پروانه بهره‌برداری صادر شده که بیشتر در بخش سنگ لاشه، کانی‌های صنعتی و مواد معدنی فلزی است. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت کردستان خاطرنشان کرد: ذخیره قطعی معادن استان ۵۷۰ میلیون تن است و استخراج اسمی سالانه آنها بیش از ۲۰ میلیون تن ماده معدنی است. خلیقی یادآور شد: اشتغال اسمی معادن در کردستان بیش از ۵ هزار نفر است، ولی به دلیل فعال نبودن تعدادی از معادن هم‌اکنون ۴ هزار نفر به طور مستقیم در این بخش مشغول به‌کار هستند، با تعداد گواهی‌های کشف صادر شده هم بیش از یک میلیون تن به ذخایر معدنی استان اضافه شده است. وی خاطرنشان کرد: بیشترین معادن استان در شهرستان‌های سنندج با ۵۹ معدن، قروه ۵۸، سقز ۵۷ و بیجار ۴۲ معدن است، اشتغال اسمی مجموع معادن استان ۴ هزار و ۹۱۹ و اشتغال واقعی آنها هم سه هزار و ۶۵۵ نفر است. خلیقی گفت: زنجیره فولاد شامل تولید سنگ‌آهن، کنسانتره، گندله، آهن اسفنجی و سپس ورق گرم فولاد است که درحال‌حاضر تا مرحله کنسانتره در سطح شهرستان‌های مختلف استان تولید داریم و فازهای بعدی هم در دست اقدام است، در مجموع زنجیره فولاد استان در مرحله احداث است و مجری آن مشخص شده و طی قراردادهای سال گذشته و امسال، هم اکنون در مرحله مقدمات احداث فاز صنعتی هستند و ۲ تا چهار سال هم بازه زمانی برای بهره‌برداری در نظر گرفته شده است. وی عنوان کرد: بحث خام‌فروشی معادن به درستی برای مردم تشریح نشده است و گاهی باعث سردرگمی مردم و سوءتفاهم می‌شود، خام‌فروشی در کشور تابع سیاست‌های کلی دولت است و در واقع کلیت آن بدین گونه است که تا حد امکان اجازه صادرات مواد خام معدنی در ایران به خارج از کشور صورت نگیرد به غیر از مواردی که مازاد تولید وجود داشته باشد با تشخیص و موافقت وزارت صمت به طور محدود برخی از مواد صادر می‌شوند و در کردستان مواد معدنی که به طور خام صادر شود، وجود ندارد.

حقوق دولتی معادن زیر ذره‌بین

ارسلان ازهاری، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کردستان هم به نقش معادن در توسعه اقتصادی و حل بیکاری در کردستان اشاره کرد و گفت: سهم استان ما از حقوق دولتی معادن یکی از اهداف مدیریت ارشد استان و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی است زیرا مبلغی کلان نصیب استان خواهد شد که می‌تواند بسیاری از مشکلات و کمبودها را جبران کند. وی تصریح کرد: از سال ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۰ در حدود یک‌هزار ۶۰۰ میلیارد تومان حقوق دولتی توسط معادن استان به حساب خزانه واریز شده که باید ۱۵ درصد از آن به استان مسترد شود تا در توسعه زیرساخت‌ها هزینه شود، در این مدت باید ۲۴۰ میلیارد تومان برگشت داده می‌شد اما تنها ۲۳ میلیارد تومان آن تحقق یافته که در سفر دکتر رئیسی به استان این موضوع مطرح شد و جناب رئیس‌جمهوری دستور دادند تا این مورد سریعا پیگیری و به نتیجه رسانده شود. رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان کردستان اذعان داشت: علاوه بر این مهم، معادن موظفند یک‌درصد از درآمد خود را برای جبران زیان‌های وارده به محیط‌زیست و زیرساخت‌هایی مانند راه و پل اختصاص دهند که این مورد هم تاکنون عملی نشده است. وی افزود: یکی دیگر از ایرادات وارد بر مدیریت معادن استان تمرکز حساب‌های اصلی معادن در تهران است که این امر سبب شده تا حجم عظیمی از منابع پولی در حد ۱۰ هزار میلیارد تومان از استان خارج شده و در خدمت توسعه سایر استان‌ها قرار گیرد، این در حالی است که بانک‌های استان با داشتن ۶ دهم درصد از منابع پولی کشور جزو ضعیف‌ترین استانهاست و امکان پرداخت سریع تسهیلات را ندارند، مدیریت استان پیگیری این موضوع را در دست اقدام قرار داده است.

سهم معادن در توسعه کردستان

عبدالله کاردانی، مدیرعامل خانه صنعت و معدن استان کردستان درباره توانمندی‌های معدنی این استان گفت: کردستان با داشتن معادن غنی و متنوع از قبیل آهن، سیلیس، طلا، انواع سنگ تزئینی و مرمر از نظر ذخایر معدنی رتبه ششم کشور را دارد؛ بنابراین اگر مواد معدنی این منطقه به درستی استخراج‌شده و شرایط برای فرآوری آنها فراهم باشد، به‌طور قطع می‌توان گفت که معدن به توسعه اقتصادی این استان کمک می‌کند. به گفته وی، رشد اکتشاف، استخراج و فرآوری معادن بیشترین کمک را به رشد اشتغال منطقه خواهد کرد. کاردانی تصریح کرد: معادن کشور در سال‌های اخیر رشد کرده و زنجیره تولید را به حرکت در آورده‌اند انتظار مردم استان کردستان نیز این است که معادن استان رشد بیشتری داشته باشند.

و اما

اهمیت منابع معدنی بر کسی پوشیده نیست در حقیقت می‌توان گفت، کشورهایی از نظر صنعتی موفقیت یافته‌اند که یا خود دارای منابع معدنی مهم بوده‌اند و یا به آسانی از منابع معدنی سایر کشورها بهره‌برداری کرده‌اند. در بین منابع معدنی، سوخت‌ها و آهن در درجه اول اهمیت قرار دارند و در مرحله بعد مس، سرب و روی قرار می‌گیرند. موادی نظیر فسفات‌ها، پتاس، نیترات و گوگرد نیز برای صنایع شیمیایی اهمیت بسیار دارد. طلا و نقره گرچه با ارزش هستند ولی از نظر پایه‌گذاری صنایع اصلی، نقش چندانی ندارند.

عکس: روزگار معدن

وجود ۳۱۰ معدن دارای پروانه بهره‌برداری معتبر در همدان

معاون امور معادن اداره‌کل صمت استان همدان گفت: ۳۱۰ معدن دارای پروانه بهره‌برادی معتبر در استان وجود دارد.

به گزارش مهر، محمدهادی احمدی، عمده کانی موجود در استان را شامل مواد معدنی و آهن ساختمانی عنوان کرد که در استان فرآوری شده و صادرات به صورت خام نیست و ادامه‌داد: میزان مواد معدنی اکتشافی یک میلیارد و ۸۰میلیون تن بوده که دارای گواهینامه کشف است.

وی با اعلام اینکه استخراج مواد معدنی ۲۱ و نیم میلیون تن بوده و ۱۵ میلیون تن استخراج سالیانه داریم.

عاون امور معادن اداره‌کل صمت استان همدان با بیان اینکه در امسال طبق مصوبه ۱۷ معدن به چرخه تولید بازگشت، اضافه کرد: سال ۱۳۹۹ میزان حقوق دولتی از معادن ۲۲ میلیارد تومان بود، سال گذشته ۸۴ میلیارد تومان با رشد ۴۰ درصدی را شامل شد و این میزان تا پایان آذر ماه امسال به ۱۰۰ میلیارد تومان رسید.

احمدی، نظارت بر برداشت معادن را با تهیه نقشه پایه معادن عنوان کرد و ادامه داد: استان همدان دارای ۱۰۵۰ عضو در سازمان نظام مهندسی معادن است که معادن ملزم به جذب این مهندسین شدند.

وی با تاکید بر اینکه حقوق دولتی به مناطقی که معدن واقع شده تخصیص می‌یابد و ۲ درصد به استان محل وقوع معادن اختصاص پیدا می‌کند تا جهت بازسازی راه‌ها و... هزینه شود، افزود: تا سقف یک درصد از کل فروش معادن به تخریب و خسارت وارد شده اختصاص می‌یابد.

معاون امور معادن اداره‌کل صمت استان همدان با بیان اینکه در زمینه فرآوری ۸۰ درصد پیشگیری از خام‌فروشی داریم، اضافه کرد: مواد معدنی نیز که فرآوری نمی‌شود به صورت خام صادر نمی‌شود. وی به تولید شمش منیزیم از دولومیت در دو واحد در نهاوند و ملایر خبر داد و بیان کرد: در ماه‌های آتی واحد دوم استارت می‌خورد. احمدی با اعلام اینکه سیسلیس و فروسیلیس همدان در غرب آسیا مطرح بوده و صادرمی شود، تصریح کرد: فلدسپات همدان خاص است. معاون امور معادن اداره‌کل صمت استان همدان به برگزاری مزایده عمومی برای ۸۷ معادن متروک استان اشاره کرد و ادامه داد: ۷۷ مورد در مزایده شرکت کردند که ۳۳نفر برنده شده و ۳۳ معدن به چرخه تولید برگشت.

وی با اظهار اینکه هیچ مجوز وجود نداشته که به عنوان مثال شن و ماسه استخراج کند اما برخلاف مجوز اقدام به برداشت سرب کند.

معادن کاشان نیازمند ساماندهی

معاون هماهنگی امور عمرانی فرمانداری کاشان گفت: درحال‌حاضر تعداد ۱۵۰ معدن فعال در کاشان داریم که تعداد ۴ معدن به لحاظ تداخل در حریم روستا و باغ‌های مردم نیازمند ساماندهی است.

هادی اکبری در گفت‌وگو با ایرنا افزود: معدن سنگ‌آهن کامو در مجاورت چشمه روستا ایجاد شده و به دلیل داشتن سرب بر کمیت و کیفیت آب تاثیر منفی دارد.

وی اظهار کرد: این معدن سال ۱۳۹۰ ایجاد شد و درحال‌حاضر تعطیل شده و با بهره‌بردار معدن مذاکره برای اعطای مکان بهتر و جایگزین انجام شده است.

معاون هماهنگی امور عمرانی فرمانداری کاشان گفت: معدن سنگ تراوانتن در نیاسر هم در محدوده شهر و در حریم آتشکده قرار دارد که سال ۱۳۹۰ ایجاد شده و درحال‌حاضر ذخیره‌ای ندارد و باید تعطیل شود.

اکبری افزود: معدن سنگ تراوانتن در سعدآباد برزک در مجاورت چشمه آب ایجاد شده و درحال‌حاضر با دستور قضایی تعطیل شده است.

وی اظهار کرد: بخشی از معدن سنگ مرمریت در جوشقان قالی در نزدیک شهر برای مردم مشکل‌ساز شده و باید ساماندهی شود.

معاون هماهنگی امور عمرانی فرمانداری کاشان گفت: ظرفیت‌های خوب معدنی در کاشان ازجمله معادن آهن، مس و طلا در کاشان وجود دارد که مغفول واقع شده و اگر این معادن فعال شود بسیاری از کمبودهای زیرساختی کاشان ازجمله جاده و راه‌ها رفع می‌شود.

شهرستان کاشان با جمعیت افزون بر ۳۶۴ هزار نفر، در فاصله نزدیک به ۲۰۰ کیلومتری شمال اصفهان قرار دارد.

۳۳ طرح زیرساختی در فولاد خوزستان افتتاح می‌شود

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان گفت: ۳۳ طرح زیرساختی برای پایداری تولید و عمل به مسئولیت‌های اجتماعی در شرکت فولاد خوزستان آماده بهره‌برداری شد.

امین ابراهیمی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: برای اجرای این طرح‌ها که در پایداری تولید کنونی، بهینه‌سازی فناوری، افزایش ظرفیت، کاهش پیامدهای زیست محیطی در این شرکت تولیدی موثر خواهد بود ۱۲۰۰ میلیارد تومان هزینه شده است.

وی گفت: بر اساس برنامه‌ریزی به عمل آمده این طرح‌ها که در راستای دستیابی به تولید پایدار ۴ میلیون تن تولید فولاد در افق ۱۴۰۴ و ۱۳.۶ میلیون تن تا سال ۱۴۱۰ است در دهه فجر انقلاب اسلامی ۱۴۰۱ مصادف با چهل و چهارمین سالروز پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی(ره) به بهره‌برداری خواهند رسید.

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان ادامه داد: اشتغال‌زایی مستقیم برای ۵۰ شرکت در دوره اجرای این طرح‌ها، سهم بیش از ۷۷ درصدی بکارگیری توانمندی شرکت‌های داخلی با صرفه‌جویی ارزی بالغ بر ۳۰ میلیون یورو از دیگر ویژگی‌های طرح‌هایی است که در دهه فجر امسال در فولادخوزستان افتتاح خواهند شد.

ابراهیمی افزود: در صورتی که میزان تولید فولاد در شرکت فولاد خوزستان به ۱۳.۶ میلیون تن در افق ۱۴۱۰برسد، سهم تولید فولاد این شرکت در کشور به ۲۵درصد خواهد رسید.

شرکت فولاد خوزستان که کارخانه آن در اهواز مستقر است با تولید سالانه ۳.۵ میلیون تن دومین تولیدکننده فولاد خام کشور پس از شرکت فولاد مبارکه اصفهان است.

عکس: روزگار معدن

بررسی چالش‌های صنعت روی از قیمت‌گذاری تا صادرات

حال صنعت روی خوب نیست

گروه معدن: صنعت روی از قیمت‌گذاری گرفته تا صادرات درگیر چالش‌های فراوانی است با توجه به تقاضای بالای شمش روی در جهان و نظر به اینکه ایران ظرفیت تولید شمش روی به میزان ۴۰۰ هزار تن در سال را دارد، اگر استراتژی‌های مناسبی در راستای تامین نیاز بازارهای جهانی و صادرات در پیش گرفته می‌شد اکنون فعالان این صنعت در بورس فلزات لندن حرفی برای گفتن داشتند. متاسفانه سیاست‌های دولت شرایط را برای این صنعت هر روز بدتر کرده است و تولیدکنندگان به سبب مشکلات به وجود آمده قدرت مالی کافی ندارند و کشورهای توسعه‌یافته هم مستقیما با تولیدکنندگان وارد مذاکره نمی‌شوند، پس نیاز است تا دولت با برقراری تعامل با این کشورها، زمینه تحقق این موضوع را فراهم کند.

جلال عبداللهی، فعال صنعت روی در گفت‌وگو با فلزات آنلاین گفت: با توجه به اینکه صنعت روی به عنوان یکی از صنایع مادر برشمرده می‌شود و همچنین علاقمندی به حوزه صنایع معدنی و فلزی، تصمیم گرفتیم تا به عنوان یک فعال صنعت روی در رشد و تعالی صنعت کشور سهیم باشیم.

وی با اشاره به مشکلاتی که گریبان‌گیر تولیدکنندگان شده است، اظهار کرد: ضربه‌های مهلکی بر پیکر صنعت روی فرود آمدند از جمله تصویب بخشنامه رفع تعهد ارزی بدون در نظر گرفتن جوانب کارشناسی و بلاتکلیفی صادرات شمش روی که از طریق ورود موقت خاک معدنی انجام می‌شد به مدت چهار سال از زمان ابلاغ بخشنامه مربوطه؛ تولیدکنندگان برای اینکه بتوانند صادرات انجام داده و به تولید ادامه دهند، با مراجعه به نهادهای مربوطه درخواست مهلت‌های سه ماهه در خصوص رفع تعهد ارزی می‌کنند. در رابطه با مقوله رفع تعهد ارزی که در پاییز امسال به تصویب رسید، تولیدکنندگان شمش روی ملزم هستند ارز ناشی از صادرات محصولات را در سامانه نیما با نرخ ارز نیمایی عرضه کنند. در حالی که فعالان این عرصه از حاشیه سود بالایی برخوردار نیستند و خاک معدنی مورد نیاز خود را با نرخ ارز آزاد خریداری می‌کنند. تاکنون دولت و بانک مرکزی هیچ‌گونه ارز نیمایی به تولیدکنندگان عرضه نکرده و این نوع ارز چه زمانی که با نرخ چهار هزار و ۲۰۰تومان عرضه می‌شد و چه هم‌اکنون که با نرخ ۲۸ هزار ۵۰۰ تومان عرضه می‌شود، به صنعتگران تعلق نگرفته و ما به ناچار ارز مورد نیاز خود را از بازار آزاد تهیه می‌کنیم.

این فعال صنعت روی ادامه داد: صنعت روی با تمام صنایع مادری که در کشور وجود دارند متفاوت است زیرا بیشتر صنایع مادر دیگر، توسط بخش دولتی اداره می‌شوند و دولت هنگامی که ضرری به فعالان این صنایع وارد شود، از آنها حمایت می‌کند اما در خصوص صنعت روی، باید گفت ۷۰ درصد این صنعت به بخش خصوصی تعلق دارد و تنها ۳۰ درصد آن زیرمجموعه بخش دولتی است. در بخش خصوصی اگر واحدهای تولیدی دچار ضرر شوند، به دلیل اینکه هیچ پشتیبانی ندارند سرنوشت آنها به تعطیلی ختم می‌شود؛ زیرا حاشیه سود این صنعت بسیار محدود است. عمده هزینه‌ای که در صنعت روی صرف می‌شود مربوط به خاک معدنی بوده اما متاسفانه در این زمینه هم مشکلاتی ناشی از قیمت‌گذاری غیرکارشناسی توسط سازمان‌های ذی‌ربط وجود دارد.

▣ قیمت‌گذاری دستوری بلای جان صنعت روی

عبداللهی با اشاره قیمت‌گذاری دستوری مواد اولیه اذعان کرد: این نهادها با تعیین قیمتی غیرمنطقی برای خاک معدنی، باعث می‌شوند سود شرکت‌های تولیدکننده شمش روی به شدت کاهش یابد و اگر در این میان سودی هم حاصل می‌شود، ناشی از تورم و افزایش قیمت‌هاست؛ به عنوان مثال اگر تولیدکننده‌ای، خاک معدنی را با نرخ کمتری در دو ماه گذشته خریداری کرده باشد اکنون به دلیل افزایش قیمت، سودی را نصیب خود می‌کند اما اگر شرایط قیمتی تغییر نکند، شرکت‌های تولیدکننده سرانجامی جز ورشکستگی ندارند. انحصار تعیین نرخ خاک معدنی اکسیدی در دستان دولت قرار دارد و ۳۰ درصد خاک معدنی تولیدکنندگان روی را دولت تامین می‌کند؛ ۷۰ درصد باقی‌مانده از طریق واردات تامین می‌شود پس دولت می‌تواند با در پیش گرفتن یک استراتژی مناسب، نرخ خاک معدنی را کاهش دهد تا صنعت روی بتواند با سرعت بیشتری در مسیر رشد حرکت کند. درحال‌حاضر در خصوص قیمت‌گذاری خاک معدنی و شمش روی در بورس کالا، تناقضاتی وجود دارد به عنوان مثال نرخ فروش شمش روی ۸۳ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم است اما نرخ خرید خاک معدنی ۹۰ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم است که جای تاسف دارد.

وی با بیان اینکه میزان تولید شمش روی جوابگوی نیاز داخلی است مطرح کرد: در دهه ۷۰ میزان تولید روی در کشور به حدی پایین بود که برای تامین نیاز داخل، شمش روی باید وارد می‌شد اما اکنون به دلیل اینکه این صنعت توسط بخش خصوصی اداره می‌شود، شرایط دگرگون شده است. درحال‌حاضر حدود ۲۷۰ هزار تن شمش روی در کشور تولید می‌شود که ۷۰ هزار تن برای تامین نیاز داخلی کافی بوده و ۲۰۰ هزار تن آن مازاد است که باید از طریق صادرات به سایر کشورها صادر شود. خلوص شمش روی تولیدی در آن زمان ۹۹.۹۵ درصد بود اما اکنون تولیدکنندگان قادر به تولید شمش روی با خلوص بالای ۹۹.۹۸ درصد هستند. شرکت امین صنعت پویا قادر به تولید شمش روی با خلوص ۹۹.۹۹ درصد و سرب زیر ۵۰ ppm است؛ به سبب این اتفاق، هزینه‌ها کاهش و کیفیت محصول نهایی افزایش یافته اما در سوی دیگر ماجرا زمانی که تولیدکنندگان تلاش می‌کنند هزینه‌ها افزایش نیابد، سازمان‌های ذی‌ربط با افزایش نرخ خاک معدنی، تعادل در کفه ترازو را برهم می‌زنند.

▣ لزوم سرمایه‌گذاری بر شیوه‌های نوین تولید روی

این فعال صنعت روی با اشاره به اهمیت صنعت روی و سرمایه‌گذاری بر روی آن یادآور شد: اگر از فرصت‌های استثنایی همچون فرآوری خاک کربناته که در ایران به وفور یافت می‌شود بهره برده بودیم، می‌توانستیم با ارزش افزوده حاصل از آن، تکنولوژی تولید شمش روی از خاک معدنی سولفوره را وارد کشور کنیم. با توجه به اینکه تکنولوژی تولید شمش روی از خاک معدنی سولفوره که یک تکنولوژی های‌تک بوده و هم‌زمان با تولید روی می‌توان اسید سولفوریک و برق نیز تولید کرد، کشورهای توسعه‌یافته به راحتی این تکنولوژی را در اختیار ما قرار نمی‌دهند اما اگر تولیدکنندگان بخش خصوصی میان خود ائتلافی را تشکیل می‌دادند و هر یک، بخشی از این تکنولوژی را وارد کشور می‌کرد، اکنون هم تحریم‌ها را خنثی کرده بودیم و هم به این تکنولوژی دست یافته بودیم. اما تولیدکنندگان به سبب مشکلات به وجود آمده دیگر از نظر مالی این قدرت را ندارند و کشورهای توسعه‌یافته هم مستقیما با تولیدکنندگان وارد مذاکره نمی‌شوند، پس نیاز است تا دولت با برقراری تعامل با این کشورها، زمینه تحقق این موضوع را فراهم کند. معادن سرشاری از خاک معدنی سولفوره در ایران وجود دارد که از آنها استفاده نشده و این تکنولوژی مهم می‌تواند یاری‌رسان تعالی صنعت کشور باشد.

▣ تصمیمات غیرکارشناسی

عبداللهی با اشاره به دیگر چالش‌های فعالان صنعت روی تصریح کرد: نکته جالب اینجاست که صنعت روی در زمره صنایعی که از حاشیه سود بالایی برخوردارند همچون پتروشیمی و شرکت‌های دولتی قرار گرفته و هر قانونی که برای این صنایع در نظر گرفته می‌شود دامن‌گیر فعالان این حوزه هم می‌شود. قانونی همچون معافیت مالیاتی ناشی از صادرات که در مهر ماه امسال تصویب شد. وضع قوانینی از این قبیل سبب می‌شود تا حواس تولیدکننده تنها بر روی حل مشکلات متمرکز باشد، همین موضوع هزینه‌های جبران‌ناپذیری را به آنها وارد می‌کند.

وی در رابطه با موانعی که در مسیر صادرات شمش روی وجود دارد، توضیح داد: دولت با اخذ عوارض صادراتی از تولیدکنندگان شمش روی که اساسا قرار است مازاد نیاز داخلی این محصول را صادر کنند، باری مضاعف بر دوش ما گذاشته است. این عوارض باید در زمانی اخذ شود که نیاز داخلی به یک محصول به طور کامل مرتفع نشده و صادرات آن در حال انجام است. نرخ شمش روی عرضه شده در داخل، همراه با یارانه‌های فراوان و زیر نرخ بازارهای جهانی است. ۹۰ درصد مصرف‌کنندگان شمش روی در کشور صنایع گالوانیزه هستند اما فقط بخشی از شمش روی تولیدشده داخلی را مصرف می‌کنند؛ در واقع نیاز صنایع داخلی به صورت کامل تامین می‌شود. بنابراین از صنایع تولید شمش روی نباید عوارض صادراتی اخذ شود. در رابطه با این موضوع پیگیری‌های بسیاری را انجام داده‌ایم اما هر بار با تغییر مدیران و وضع قوانین جدید، این سیکل دوباره تکرار شده و تولیدکنندگان باید دوباره پیگیر امور باشند.

این فعال صنعت روی در رابطه با مشکلاتی که در بحث انرژی صنایع وجود دارد، ابراز کرد: با وجود اینکه صنعت روی جز صنایع انرژی‌بر به شمار می‌آید، اما ارزش‌آفرینی بسیار بالایی دارد. تولیدکنندگان شمش روی با تبدیل خاک معدنی به شمش و صادرات آن، در روند ارزآوری به کشور سهیم هستند. موضوعی که باید مورد توجه قرار گیرد این است که متاسفانه از لحاظ انرژی‌بری، صنعت روی در رده صنعت پتروشیمی قرار داده شده است؛ بهای گاز دریافتی از ما به ازای هر مترمکعب، دو هزار تومان است در صورتی که بهای گاز دریافتی از صنایع دیگر ۵۰۰ تومان به ازای هر مترمکعب است. جالب‌تر اینکه در تابستان با قطعی برق و در زمستان با محدودیت تامین گاز مواجه هستیم که این عوامل سبب مختل شدن روند تولید می‌شوند. به دلیل محدودیت‌های تامین گاز واحدهای صنعتی، گاز این شرکت به مدت سه روز قطع شد به همین دلیل از گازوئیل به عنوان سوخت جایگزین استفاده کردیم. در رابطه با هزینه خریداری گازوئیل هم اما و اگرهایی وجود دارد؛ گازوئیلی که ۳۰۰ تومان به ازای هر لیتر فروخته می‌شود برای ما صنعتگران یک هزار و ۷۰۰ تومان قیمت‌گذاری شده است که آن هم نهایی نیست. اصل مطلب اینجاست که از سوی نهادهای مربوطه به ما اعلام کرده‌اند که برای خرید گازوئیل، باید ضمانت‌نامه بانکی ارائه دهیم زیرا ممکن است نرخ نهایی بر حسب نرخ فوب خلیج‌فارس تعیین شود. با این کار ممکن است نرخ گازوئیل به ۱۷ تا ۱۸ هزار تومان به ازای هر لیتر افزایش پیدا کند و ما ملزم به تسویه خریدهای فعلی با قیمتی باشیم که اردیبهشت ماه سال آینده تعیین خواهد شد!

تنها عاملی که می‌تواند باعث مهار روند صعودی تورم در کشور و افزایش ارزش پول ملی شود، ایجاد ارزش افزوده بیشتر است اما با مشکلاتی که وجود دارد، توان تولیدی فعالان صنعت روی به شدت کاهش یافته است.

عبداللهی در رابطه با آینده صنعت روی در کشور خاطرنشان کرد: اگر شرایط بر همین منوال پیش برود، تولیدکنندگان اندکی هم که در این صنعت مشغول به فعالیت هستند، نمی‌توانند به آینده امیدوار باشند. از لحاظ وجود منابع معدنی روی، در دنیا و از لحاظ تولید شمش روی، در منطقه از جایگاه بسیار خوبی برخوردار هستیم، با این وجود در زمینه تولید بسیار ضعیف عمل کرده و نتوانستیم در بورس فلزات لندن «LME» تاثیرگذار باشیم؛ تولید روی در کشور ۲۷۰ هزار تن در سال است اما این ظرفیت وجود دارد تا ۴۰۰ هزار تن در سال هم افزایش تولید داشته و در بازارهای جهانی تعیین‌کننده نرخ این محصول باشیم. در رابطه با حوزه صنایع معدنی و فلزی، باید کمیته‌ای در سازمان‌های ذی‌ربط شکل بگیرد و کارشناسان هر حوزه در رابطه با مسائل مربوط به آن حوزه تصمیم‌گیری کنند، به همین دلیل نیاز است در حکمرانی صنایع معدنی و فلزی کشور، تغییرات اساسی ایجاد شود.

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان آهن و فولاد تهران:

کشور نیاز به یک برنامه اقتصادی قوی دارد

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان آهن و فولاد تهران گفت: با توجه به اینکه هنوز از جزئیات تشکیل سازمان بازرگانی خبر نداریم، نمی‌توانیم به صورت دقیق در مورد اثرگذاری این سازمان در رفع مشکلات صادرات صحبت کنیم.

حمیدرضا رستگار در گفت‌وگو با فولادبان در واکنش به لایحه جدید دولت برای تشکیل سازمان بازرگانی و انتقال تمام وظایف تنظیم بازار وزارتخانه‌ها و سایر دستگاه‌ها به این سازمان، بیان کرد: فولاد و محصولات آن کالای اساسی محسوب می‌شوند، بنابراین احتمال اینکه در تشکیل سازمان بازرگانی تفکیک شود، وجود دارد. در این راستا، باید از تمام اشخاص و نهادهایی که صاحب‌نظر و ذی‌نفع هستند و می‌توانند در این اقتصاد کمک کنند، کمک و همفکری بگیریم.

وی با اشاره به اینکه فولاد جزو حوزه‌های اصلی کشور است و جایگاه خاصی بین صنایع کشور از نظر ارزآوری دارد. گفت: اگر قرار بر تشکیل سازمان بازرگانی و تفکیک تنظیم بازار فولاد با آن باشد، باید نظرات تمام افراد صاحب‌نظر در این حوزه جمع‌آوری کرد تا تصمیم مشترکی در این زمینه گرفته شود. رئیس اتحادیه صنف فروشندگان آهن و فولاد تهران با بیان اینکه تشکیل سازمان بازرگانی نیاز به بررسی و کارشناسی دقیق دارد، گفت: همچنین در ابتدا باید دید هدف کلی این اقدام چیست و کدام مسیر برای تداوم فولاد در بازار داخلی و خارجی مناسب‌تر است؟ رستگار تصریح کرد: با توجه به اینکه هنوز از جزئیاتی از تشکیل سازمان بازرگانی خبر نداریم، نمی‌توانیم به صورت دقیق در مورد اثرگذاری این سازمان در رفع مشکلات صادرات صحبت کنیم اما نکته اصلی این است که یک شخص یا یک سازمان نمی‌تواند تجارت کشور را نجات دهد بلکه کشور نیاز به یک برنامه اقتصادی دارد. وی با بیان اینکه باید برنامه اقتصادی و تیم اقتصادی دولت تغییر شود، گفت: در بخش اقتصاد کلان همچون تورم و نقدینگی مشکل داریم به طوری که زیرساخت‌های اقتصادی کشور دچار چالش شده‌اند. بر همین اساس، تورم بالا به تنهایی می‌تواند تمام اصول اولیه اقتصاد و تجارت را با مشکل مواجه کند.

شورای آهن و فولاد همچنان پابرجاست

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: شورای کنونی آهن و فولاد با محوریت انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، انجمن سنگ‌آهن ایران و انجمن نوردکاران فولادی ایران همچنان به فعالیت خود ادامه خواهد داد.

بهرام سبحانی در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به رسمیت داشتن شورای آهن و فولاد، اظهار کرد: در سنوات گذشته با برگزاری جلساتی با حضور روسا و دبیران تشکل‌های صنفی – تخصصی زنجیره آهن و فولاد شامل «انجمن سنگ‌آهن ایران»، «انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران» و «انجمن نوردکاران فولادی ایران»، شورای آهن و فولاد ایران تشکیل و فعالیت خود را آغاز کرد. وی گفت: شورای آهن و فولاد ایران، یک شورای مشورتی به شمار می‌رود که هماهنگی بین زنجیره آهن و فولاد را برعهده دارد تا از این طریق، صدای واحدی از این زنجیره در مسائل مختلف مربوط به سیاستگذاری و تنظیم بازار باشد.

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد با تاکید بر اینکه این شورا یکی از مولفه‌های اصلی سیاست‌گذاری در زنجیره آهن و فولاد است، تصریح کرد: انجمن‌ها باید با احصای مسائل و چالش‌های پیش‌روی صنایع خود، به ارتقای صنعت ارزآور و اشتغالزای کشور، با ارائه راهکار کمک کنند. سبحانی خاطر نشان کرد: برخی از مسائل و مشکلات صنعت فولاد مثل بحران انرژی و کمبود گاز مشترک است. در این راستا، برای حل و عبور از معضلات، به همفکری و تصمیم‌گیری‌های مناسب و به موقع نیاز است.

به گفته وی، ممکن است در برخی از مسائل در این شورا اختلافات بین بخشی وجود داشته باشد ولی قابل حل است و با توافق با یکدیگر به نقطه مشترکی خواهیم رسید. رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در پایان با اشاره به جلسات متعدد این شورا گفت: در راستای حل مشکلات،

شورای آهن و فولاد خواسته‌های خود را با نام این شورا به وزارت صمت ارسال کرده است

رشد میانگین ۱۲ درصدی تولید فولادی‌ها

طبق آمار، عملکرد فولادی‌ها در مجموع ۹ماهه امسال نشان می‌دهد که همچنان با وجود اعمال محدودیت‌های زودرس گاز صنایع و مضاف بر آن، محدودیت‌های مصرف برق، روند افزایش تولید فولادی‌ها همچنان ادامه پیدا کرده و در نهایت تولید صعودی ۹ تا ۱۵ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال گذشته تجربه کرده‌اند.

به گزارش ایسنا، آمار ارائه شده توسط انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران نشان می‌دهد که از ابتدای امسال تا پایان آذر ماه، تولید مقاطع طویل بیشترین افزایش تولید را معادل ۱۵درصد داشته و در مقابل کمترین میزان افزایش را مجموع مقاطع تخت فولادی آن‌هم به میزان ۹ درصد به خود اختصاص داده است.

در مجموع طی این مدت مقاطع تخت فولادی تولید شده معادل شش میلیون و ۸۵۰ هزار تن ثبت شده که نسبت به شش میلیون و ۲۸۶ هزار تن تولیدی در ۹ ماهه ۱۴۰۰، رشد ۹ درصدی داشته است.

پس از آن، آهن اسفنجی با میزان تولید ۲۶میلیون و ۳۷۰ هزار تن ۱۱ درصد رشد تولید را تجربه کرده است. میزان تولید مقاطع در مدت مشابه سال گذشته ۲۳ میلیون و ۸۰۱ هزار تن ثبت شده است.

از ابتدای امسال تا پایان آذر ماه، ۱۶ میلیون و ۵۸۶ هزار تن محصولات فولادی و ۲۳ میلیون و ۷۸۶ هزار تن شمش فولاد تولید شده که به‌ترتیب ۱۲ و ۱۳ درصد بیشتر از میزان تولید آنها در ۹ ماهه ابتدایی ۱۴۰۰ است.

در مدت مذکور سال گذشته، ۱۴ میلیون و ۷۱۶ هزار تن محصولات فولادی و ۲۱ میلیون و ۹۴ هزار تن فولاد میانی (شمش فولاد) به تولید رسیده بود.

تولید مجموع مقاطع طویل فولادی نیز با افزایش ۱۵ درصدی، از ۸ میلیون و ۴۳۳ هزار تن در مدت ۹ ماهه ابتدایی سال گذشته به ۹میلیون و ۷۳۶ هزار تن در مدت مشابه امسال رسیده است.

رشد تولید فولادی‌ها در ۹ ماهه امسال در حالی است که زمستان امسال محدودیت تامین گاز صنایع فولادی و البته سیمانی‌ها زودتر از سال‌های گذشته، اعمال شد و امسال علاوه بر محدودیت‌های گاز، این صنایع با محدودیت برق هم همراه بوده‌اند؛ اما تاثیر خود را بر میزان تولید نشان نداده است.

علت این موضوع این است که صنایع از ذخایر مواداولیه خود تاکنون استفاده کرده‌اند؛ بنابراین طبق پیش‌بینی این صنایع، چنانچه محدودیت‌ها ادامه‌دار باشد، ممکن است اثر این محدودیت‌ها خود را در ماه‌های پایانی سال نشان دهد.

ثبت رکورد جدید تولید در خط اسیدشویی «امیرکبیر کاشان»

مدیر بهره‌برداری شرکت فولاد امیرکبیر کاشان از ثبت رکورد تولید ماهانه خط اسیدشویی به میزان ۲۴ هزار و ۶۹۲ تن ورق اسیدشویی‌شده در دی‌ماه امسال خبرداد.

به گزارش ایراسین، حمیدرضا فضل‌اللهی از ثبت رکورد تولید ماهانه خط اسیدشویی به میزان ۲۴ هزار و ۶۹۲ تن ورق اسیدشویی‌شده در دی‌ماه امسال خبرداد و گفت: رکورد قبلی این واحد مربوط به بهمن‌ماه سال ۱۴۰۰ و به میزان ۲۴ هزار و ۶۷۱ تن بوده است.

وی، تحقق این دستاورد مهم را به خانواده بزرگ فولاد امیرکبیر کاشان و ذی‌نفعان تبریک گفت و افزود: ثبت این رکورد ارزشمند در سال «تولید؛ دانش‌بنیان؛ اشتغال‌آفرین» در سایه الطاف الهی، برنامه‌ریزی‌های دقیق و هوشمندانه مدیریت و همت و تلاش تمام کارکنان واحدهای تولید و پشتیبانی به‌ویژه پولادمردان واحد اسیدشویی به‌دست آمد است.

وی ابراز امیدواری کرد در پرتو عنایت حق‌تعالی و با تلاش همه همکاران، روند افزایش تولید شرکت تداوم یابد و همچنان در مسیر تعالی و بهبود گام برداریم و شاهد دستاوردهای چشمگیرتری در شرکت باشیم.

روزگار معدن

دوشنبه ● ۱۰ بهمن ۱۴۰۱ ● ۸ رجب ۱۴۴۴ ● ۳۰ ژانویه ۲۰۲۳ ● سال پنجم ● شماره ۱۰۱۳

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر
مشاور بازرگانی: محمود بندرچی

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰-نمابر: (داخلی-۱۰۴)-تلفن سازمان آگهی‌ها: ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰-ایمیل سازمان آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امور مشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶-توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

یادداشت

انتظارات تورمی محرک صعود بورس

مجتبی دیبا
کارشناس بازار سرمایه

بورس تهران در هفته‌های گذشته شرایط باثباتی را پشت سر گذاشت و به‌دنبال کشف محدوده‌های جدید برای معامله‌گران بود. علاوه بر این در روزهای متعددی شاهد صعود قابل‌توجه شاخص کل بورس بودیم. با این وجود همچنان ریسک‌های متعددی عملکرد این بازار را تهدید می‌کند؛ از جمله آنکه بسیاری از معامله‌گران بازگشت دوباره بورس به روند سبزپوشی و تعادل را ناشی از حمایت‌های دولتی می‌دانند و معتقدند با کاهش اقدامات حمایتگرانه از این بازار، شاهد بازگشت دوباره شاخص کل به مسیر نزولی خواهیم بود.

صعود شاخص کل در دهمین ماه امسال به‌قدری شدت گرفت که نماگر در کانال ۱.۶ میلیون واحدی تثبیت شد و بسیاری از این کانال قیمتی با عنوان کف بازار یاد کردند. علاوه بر این بسیاری از معامله‌گران به تداوم این روند صعودی و حتی عبور شاخص از مرز ۱.۷ میلیون واحدی امیدوار شدند، اما این روند صعودی دیری نپایید، چراکه از ابتدای بهمن شاهد ریزش‌های قابل‌توجه در تابلو بورس و افت مداوم ارزش بازار سهام بوده‌ایم.

البته باوجود روند رو به رشد بهای دلار در بازار آزاد، انتظارات تورمی محرک اصلی صعود بورس به‌شمار می‌رود؛ هرچند نرخ دلار نیمایی به‌مراتب پایین‌تر از قیمت آن در بازار آزاد است. اغلب شرکت‌های صادرات‌محور ارز خود را برمبنای نرخ دلار نیمایی یا نرخ دلار توافقی به کشور بازمی‌گردانند، از همین رو رشد قابل‌توجه نرخ دلار در بازار آزاد، آن‌طور که باید و انتظار می‌رود در سودآوری این شرکت‌ها موثر نبوده است.

در ادامه باید تاکید کرد روند رو به رشد نرخ بهره بین‌بانکی، بهره بانکی و همچنین نرخ سود اوراق دولتی یکی از فاکتورهای مهم و اثرگذار بر عملکرد بورس تهران است که عملا مانع رشد شاخص متناسب با انتظارات تورمی می‌شود. با این وجود روند رو به رشد نرخ بهره بین‌بانکی و همچنین افزایش نرخ موثر سود اوراق، اثرگذاری جدی بر عملکرد بازار سرمایه نداشته، زیرا در هفته‌های گذشته چشم‌انداز تورمی اقتصاد ایران به‌شدت مثبت برآورد شده است. علاوه بر این خبرهای برجامی نیز امیدوارکننده نیستند و همزمان پیش‌بینی افزایش نرخ سوخت در سال آتی چشم‌انداز تورم کشور را بیش از پیش مثبت می‌کند.

بنا بر آنچه گفته شد افزایش نرخ بهره بین‌بانکی و حتی نرخ بهره اوراق بانکی، تنها در لحظه معامله‌گران را تحت تاثیر قرار می‌دهد. بااین‌وجود چنانچه کلیت بازار سنجیده شود، بازارهایی با ظرفیت رشد بالاتر، افزایش نرخ بیشتری را در مقایسه با نرخ سود اوراق و بهره بانکی از آن خود می‌کنند؛ به این ترتیب در روزهای گذشته بازارهای دلار و طلا بیشترین سودآوری را از آن خود کرده‌اند و همزمان بیشترین نقدینگی جذب این بازارها شده است.

باتوجه به اهمیت و اثرگذاری سهم‌های فلزی در بازار بورس تهران، بهای فلزات در بازار جهانی نیز اثرگذاری بالایی بر قیمت فلزات دارد. در هفته‌های اخیر بازارهای جهانی فلزات تا حدودی احیا شدند؛ یعنی شاهد بازگشت دوباره نرخ فلزات به مسیر رشد بودیم. احتمال کاهش شتاب نرخ بهره دلار امریکا توسط فدرال‌رزرو را باید مهم‌ترین شاخص اثرگذار بر عملکرد نرخ فلزات در بازار جهانی دانست.این موضوع خبر خوبی برای کامودیتی‌ها و بازارهای جهانی بود.

البته رشد نرخ فلزات در هفته‌های اخیر محدود گزارش‌شده، زیرا صعود قابل‌توجه تقاضا در بازار فلزات، محرک اصلی خریدوفروش این فلزات است. چین می‌تواند به‌عنوان دومین اقتصاد بزرگ دنیا که سرانه مصرف فلزات در آن بالاست، چنین محرکی را ایجاد کند. بااین‌وجود نمی‌توان به سیاست‌های این کشور و تحریک قابل‌توجه تقاضا ازسوی آن در آینده نزدیک امید داشت؛ به‌ویژه آنکه در هفته‌های اخیر شاهد شیوع دوباره کرونا در چین بوده‌ایم، زیرا این همه‌گیری دوباره تقاضای کامودیتی‌ها را در این کشور تحت تاثیر منفی قرار داده است.

در گفت‌وگو با کارشناسان بازار سرمایه بررسی شد

خروج سرمایه از بورس

گروه معدن

شاخص کل بورس تهران دهمین ماه امسال را پررونق پشت سر گذاشت و رشد ۱۲.۹ درصدی را از آن خود کرد. با این وجود امید بازگشته به بازار سرمایه برای مدت‌زمان طولانی دوام نیافت. بورس، هفته نخست بهمن خلاف فاز امیدواری که در میان فعالان بازار شکل گرفته بود، با ریزش قابل‌توجه همراه شد. شدت گرفتن تنش‌های سیاسی در هفته‌های پیشین و مسائل پیرامون سپاه پاسداران، تابلو بورس را در هفته ابتدایی یازدهمین ماه سال، قرمزپوش کرد؛ بر همین اساس می‌توان گفت ریسک‌های سیاسی، عملکرد ضعیف شرکت‌ها در گزارش‌های نه‌ماهه، نبود ثبات در سیاست‌های ارزی دولت و همچنین فعال شدن محدوده مقاومتی پیش روی شاخص کل، از مهم‌ترین دلایل ریزش قابل‌توجه بورس بود. در چنین شرایطی حتی خریدوفروش دلار در محدوده‌های بالای قیمتی در بازار آزاد و وعده رئیس کل بانک مرکزی مبنی بر اصلاح قیمت ارز صادراتی صنایع نیز نتوانست به کمک بازار بیاید و از ریزش هرچه بیشتر شاخص جلوگیری کند.

عکس: آیدا فریدی

سمت‌وسوی شاخص

در آخرین روز معاملات هفته پایانی دی، شاخص کل بورس با رشد ۲ هزار و ۹۵ واحدی به حوالی سطح یک‌میلیون و ۶۹۰ هزار واحد رسید. در هفته موردبحث بسیاری از فعالان و سرمایه‌گذاران بازار سرمایه نسبت به بازگشت بورس به روند صعودی و حتی گذر شاخص کل از مرز یک‌میلیون و ۷۰۰ هزار واحدی امیدوار شدند؛ تا جایی که در هفته پایانی دی شاهد ورود سرمایه ازسوی حقیقی‌ها به بازار بودیم. باوجود انتظارات مثبت، روند صعودی بازار در یازدهمین ماه امسال دوام نیافت و در روز نخست بهمن شاهد افت ۳۱ هزار واحدی شاخص کل در نزدیکی سقف تاریخی بوده‌ایم. به این ترتیب نماگر بازار در ارتفاع یک‌میلیون و ۶۵۷ هزار واحدی ایستاد. پیشی گرفتن سرانه فروش حقیقی‌ها از سرانه خرید آنها یکی از مهم‌ترین فاکتورهای منفی بازار در روز شنبه بود.

روند نزولی بازار در ادامه روزهای هفته نیز تداوم داشت. انتشار نامه‌ای از شورای رقابت مبنی بر ممنوعیت عرضه دنا و پژو و شاهین در بورس کالا در روز ۳ بهمن مهم‌ترین عامل قرمزپوشی بازار در این روز بود. باوجود اینکه روند ورود پول به بازار سهام در ابتدای این روز مثبت بود، با انتشار نامه یادشده شاهد تغییر جهت بازار و خروج پول حقیقی از بورس بودیم. نماگر بازار در پایان معاملات روز چهارشنبه در ارتفاع یک‌میلیون و ۶۱۲ هزار واحدی ایستاد. بدین ترتیب شاخص کل تنها طی یک بازه زمانی یک‌هفته‌ای از آستانه صعود به کانال ۱.۷ میلیون واحدی در آستانه سقوط به کانال ۱.۵ میلیون واحدی قرار گرفت.

روند ریزشی و خروج پول از بورس تهران شنبه، ۸ بهمن شدت گرفت و این بازار اولین روز معاملاتی هفته را با بی‌رمقی و فشار عرضه به پایان رساند و شاخص کل بورس با کاهش ۱۱ هزار واحدی به عدد یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحد رسید. حقیقی‌ها در روز گذشته اقدام به خروج ۱۲۰۰ میلیارد تومان پول از بازار سهام کردند که ادامه این روند می‌تواند برای بورس تهران مشکل‌ساز شود. گفتنی است بیشترین خروج پول حقیقی‌ها از گروه نفتی و بانکی‌ها بوده است.

چرایی قرمزپوشی بازار

یاسر فلاح، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با«روزگارمعدن» اظهار کرد: روند نزولی بازار سرمایه در هفته گذشته را می‌توان ناشی از چند عامل عنوان کرد. در درجه نخست بودجه ارائه‌شده ازسوی دولت سیزدهم برای سال ۱۴۰۲ به نمایندگان مجلس شورای اسلامی، دورنمای سودآوری صنایع بورسی را تحت تاثیر منفی قرار داده و زمینه‌ساز افت شاخص کل بازار سهام شده است. وی افزود: تعیین نرخ خوراک واحدهای پتروشیمی و همچنین بهای برق و گاز مصرفی صنایع از مهم‌ترین ریسک‌های جدید بازار سرمایه به‌شمار می‌روند. البته دولت به‌عنوان رگولاتور حوزه انرژی مخیر به افزایش بهای انرژی مصرفی صنایع است، اما نباید محدودیت‌های پیش‌روی صنایع در مصرف انرژی را فراموش کرد. یعنی این افزایش قیمت انرژی در شرایطی به صنایع تحمیل می‌شود که این واحدهای تولیدی در ماه‌های گرم سال با کمبود گاز و در هفته‌های سرد سال با محدودیت در تامین برق روبه‌رو شده‌اند. همین موضوع تاثیر منفی بر روند تولید صنایع دارد. سهامداران نیز به‌درستی با ریسک‌های حاکم بر شرایط تولید برخورد کرده‌اند. این کارشناس بازار سرمایه گفت: حواشی ایجادشده پیرامون عرضه خودرو در بورس کالا و روند قیمت‌گذاری این محصول نیز تاثیر منفی بر ارزش سهام شرکت‌های خودرویی داشته است. از ابتدای سال جاری تلاش‌های گسترده‌ای برای عرضه خودرو در بورس کالا آغاز شد. این تلاش‌ها با هدف حذف قیمت‌گذاری دستوری خودرو اجرایی شد و تاثیر مثبتی بر سودسازی صنایع خودرویی کشور داشت. با این وجود مخالفان بسیاری در مقابل این سیاست صف‌آرایی کرده‌اند و به‌دنبال آن هستند که جامعه را به سمت قرعه‌کشی برای خرید خودرو سوق دهند. سابقه اجرای این سیاست فضاحت‌بار برای فروش یک محصول به مردم در هیچ جای دنیا وجود ندارد و همین سیاست اشتباه زمینه‌ساز افت و قرمزپوشی بازار سهام در طول روزهای گذشته بوده است. فلاح گفت: حذف عرضه خودرو در بورس کالا به‌منزله برقراری دوباره فرصت رانت برای عده‌ای خاص و کسب سودهای کلان با تکیه بر فاصله قیمتی میان خودرو درب کارخانه و بهای فروش آن در بازار آزاد است. علاوه بر این باید تاکید کرد شرکت‌های خودروساز نیز در سال‌های گذشته تحت تاثیر این شرایط اشتباه، متضرر شده‌اند و آثار این ضرر در زیان انباشته قابل‌توجه شرکت‌های خودروساز، قابل‌مشاهده است. زیان انباشته مجموعه‌های خودروساز کشور بالغبر ۱۵۰ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود؛ بنابراین نبود اطمینان نسبت به تداوم عرضه خودرو در بورس کالا و مخالفت‌های گاه‌وبیگاه با این سیاست، از دلایل ریزش بورس است. این کارشناس بازار گفت: ریسک‌های سیستماتیک و سیاسی از دیگر عوامل ریزش‌های جدی بورس در هفته گذشته بود. مسائل شکل‌گرفته در ارتباط با سپاه یکی از سیگنال‌های اصلی قرمزپوشی بازار در هفته گذشته بود. البته اینکه سپاه پاسداران جمهوری اسلامی ایران ازسوی اتحادیه اروپا در فهرست تروریست‌ها جای بگیرد، در حال حاضر جنبه تبلیغاتی دارد و هنوز جنبه عملیاتی نیافته است. تلاش‌های تبلیغاتی یادشده بخشی از سهامداران را ترساند و زمینه‌ساز ریزش بورس در روزهای نخست بهمن بود. فلاح افزود: پس از کش‌وقوس‌های فراوانی که برای فروش خودرو در بورس کالا شکل گرفت، شورای عالی بورس تداوم عرضه خودرو در بورس را تصویب کرد. محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس نیز در نامه‌ای به رئیس قوه قضاییه گفت: «باتوجه به اهمیت دستگاه قضایی در پیشگیری از انحراف و فساد و حضور پررنگ نمایندگان قوه قضاییه در شوراهای تصمیم‌گیری خواهشمند است ضمن اعطای ماموریت به سازمان بازرسی در جهت مقابله با فساد و نیز لزوم حمایت از رویکرد عرضه خودرو در بورس، حسب صلاحدید دستور مقتضی جهت نظارت بر نحوه همکاری دستگاه‌های اجرایی در جهت اجرای مصوبه شورای عالی بورس در دستور کار قرار گیرد.» در نتیجه باید به اثرگذاری مثبت سیاست فروش خودرو در بورس کالا و اصلاح شرایط اقتصادی صنایع خودروساز کشور امید داشت. وی گفت: رئیس دولت سیزدهم با حضور در مجلس شورای اسلامی تاکید کرد عزم دولت برای حمایت از بازار سرمایه جدی است. اما روش حمایت از بازار سرمایه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ یعنی تصمیمی که در این حوزه اخذ می‌شود، باید قابلیت اجرایی داشته باشد. تغییر مداوم سیاست‌های دولت ضربات غیرقابل جبرانی را به صنایع تحمیل می‌کند و عملا امکان تداوم فعالیت را از صنایع سلب می‌کند. به‌عنوان‌مثال در طول سال‌های اخیر شاهد تغییرات مداوم سیاست‌های ارزی صنایع بوده‌ایم که لطمات جدی را به تولیدکنندگان تحمیل و عملا امکان برنامه‌ریزی را از آنها گرفته می‌کند. فلاح گفت: باوجود تمام موارد یادشده باید اقرار کرد همچنان ارزندگی بازار سرمایه کشور قابل‌توجه برآورد می‌شود، اما سرمایه‌گذاری در این بازار نیازمند نگاه تخصصی و همچنین نگاه میان‌مدت و بلندمدت است. البته برای سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت نباید به نتیجه‌بخشی و سودآوری بورس امید داشت.

ریسک‌های اصلی این روزهای بورس

عادل ابراهیم‌زاده، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با«روزگارمعدن» اظهار کرد: تنش‌ها و نبود اطمینان نسبت به شرایط سیاسی کشور، از مهم‌ترین دلایل ریزش بورس در هفته نخست بهمن بود. پارلمان اروپا چندی پیش سپاه پاسداران را در فهرست تحریم‌های ضد ایرانی خود قرار داد؛ موضوعی که سبب شد باوجود روند رو به رشد بازار سرمایه در هفته پایانی دی، این بازار در هفته نخست بهمن، نزولی شود. وی افزود: همچنان شاهد روند رو به رشد بهای دلار در بازار آزاد هستیم و این اسکناس امریکایی در روزهای گذشته در کانال ۴۳ و ۴۴ هزار تومان مبادله شده است. باتوجه به افزایش قیمت دلار و چشم‌انداز تورمی که در کشور وجود دارد، همچنان امکان رشد بازار وجود دارد. ابراهیم‌زاده گفت: باتوجه به اثرگذاری جدی بودجه بر اقتصاد و عملکرد صنایع، این سند مالی به‌عنوان یکی از ریسک‌های اصلی بازار سرمایه در ماه‌های پایانی هر سال شناخته می‌شود و تغییرات عمده و نوسانات جدی لایحه بودجه در سال‌های گذشته بر اثرگذاری این سند مالی افزوده است؛ بنابراین از این سند مالی می‌توان با عنوان ریسکی جدی برای بازار نام برد. موضوعاتی همچون مالیات تولید، عوارض اختصاص‌یافته به واردات و صادرات، قیمت محصولات دولتی همچون آب، برق، گاز، نرخ حامل‌های انرژی مورد مصرف در صنایع، بهای خوراک مصرفی پتروشیمی‌ها، حقوق دولتی معادن و... از مهم‌ترین شاخص‌هایی هستند که میزان دریافتی دولت از این محل‌ها با انتقادات فعالان صنعتی روبه‌رو شده است. این موضوع از میزان سودآوری صنایع ارزش بازار می‌کاهد. وی گفت: نرخ تسعیر ارز در بودجه سال آینده ۲۳۰۰۰ تومان در نظر گرفته شده است. متاسفانه در هفته‌های گذشته شاهد تغییر مداوم سیاست‌های ارزی از سوی دولت و بانک مرکزی هستیم. در چنین شرایطی هر روز نرخ ارز جدیدی مطرح می‌شود و نابسامانی بازار دلار را بیش از پیش تقویت می‌کند. از یک سو رئیس‌کل جدید بانک مرکزی بر تثبیت قیمت دلار نیمایی روی عدد ۲۸۵۰۰ تومان تاکید دارد و همزمان شاهد فروش دلار در بازار آزاد با قیمتی بالاتر از ۴۰۰۰۰ تومان هستیم. علاوه بر این سامانه‌های دیگری نیز برای قیمت‌گذاری دلار ایجاد شده، این در حالی است که چندنرخی بودن دلار به زیان اقتصاد کشور است و فساد و رانت گسترده‌ای را ایجاد می‌کند. این اغتشاشات ارزی در نهایت عملکرد صنایع و بازار سرمایه را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد. این کارشناس بورس گفت: چشم‌انداز تورمی در پی رشد نرخ اسکناس امریکایی به فعالان بازار سرمایه سیگنال افزایش قیمت سهام شرکت‌ها را می‌دهد و به‌طور مشخص صنایع صادراتی می‌توانند از چنین شرایطی منتفع شوند. علاوه بر این موج انتظارات تورمی در ادامه می‌تواند به سایر صنایع از جمله ریالی‌ها سرایت پیدا کند و زمینه افزایش قیمت و رشد حاشیه سود را فراهم آورد.وی افزود: باتوجه به محدودیت ایجادشده برای صنایع صادراتی از جمله در بخش نفت و اعمال تحریم‌های جدید در این حوزه، این صنایع با چالش‌های جدی روبه‌رو خواهند شد.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که ریسک‌های سیاسی یکی از مهم‌ترین دلایل افت بازار سهام در طول یک هفته گذشته بوده است. همچنین تغییر مداوم سیاست‌های دولتمردان در حوزه‌های مختلف از جمله ارز و همچنین روند عرضه خودرو در بورس کالا، جزو مهم‌ترین فاکتورهای موثر بر بورس بودند. علاوه بر این مخالفت بسیاری از مدیران و تصمیم‌گیران کشور با عرضه خودرو در بورس کالا، از رغبت برای خرید سهام صنایع خودرویی کاسته و بر کلیت بازار نیز تاثیر منفی گذاشته است. همزمان باید تاکید کرد صنایع بزرگ بورسی با چالش‌های متعددی در روند فعالیت خود روبه‌رو هستند که از مهم‌ترین آنها می‌توان به محدودیت در تامین انرژی اشاره کرد. در چنین شرایطی ارزیابی سودآوری صنایع بورسی با چالش‌های جدی و مستمری روبه‌رو خواهد شد و همین ریسک بر عملکرد بازار سهام تاثیر منفی دارد.

افزایش دمای کوره‌های درآمدزایی «ذوب»

درآمدزایی شرکت ذوب آهن اصفهان در دی‌ماه به این صورت بود که، ۵۰ درصد درآمدزایی از بازار داخل و ۵۰ درصد درآمد از بازار خارج از کشور به‌دست‌آمده است.

به گزارش بورس نیوز، شرکت ذوب‌آهن اصفهان در گزارش فعالیت ماهانه منتهی به دی‌ماه امسال نشان داد که روند رو به رشد این شرکت ادامه‌دار بوده و «ذوب» در مدار صعودی قرارگرفته است. این شرکت فولادی از فروش محصولات خود به درآمد ۳ هزار و ۶۶۱ میلیارد تومانی دست پیدا کرد.

«ذوب» از ابتدای سال مالی تا پایان دی‌ماه امسال (سال مالی منتهی به اسفندماه ۱۴۰۱) توانست از فروش محصولات تولیدی خود به درآمد تجمیعی ۳۵ هزار و ۳۵۰ میلیارد تومانی برسد.

میزان درآمدی که شرکت ذوب‌آهن اصفهان در دهمین ماه از امسال به سهامداران خود اعلام کرد، مربوط به فروش محصولات تولیدی خود در بازار داخلی و صادراتی بود.

میزان سرمایه به ثبت رسیده ذوب‌آهن اصفهان در ۱۰ ماه سپری‌شده از ابتدای سال مالی برابر با ۶ هزار و ۱۵۰ میلیارد تومان بود.

▣ روند درآمدزایی «ذوب»

درآمد ماهانه‌ای که شرکت ذوب‌آهن اصفهان در دهمین ماه از امسال به ثبت رساند در مقایسه با ماه گذشته که ۳ هزار و ۴۰۷ میلیارد تومان درآمدزایی داشت، ۷ درصد افزایش (نزدیک به ۲۵۰ میلیارد تومان) درآمدزایی را مشاهده کرد.

درآمد تجمیعی که «ذوب» از ابتدای سال مالی تاکنون از فروش محصولات داخلی و صادراتی خود شناسایی کرد در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته ۲۴ درصد افزایش درآمد را تجربه کرد.

ساختار درآمدزایی شرکت ذوب‌آهن اصفهان در دی‌ماه به این صورت بود که، ۵۰ درصد درآمدزایی از بازار داخل و ۵۰ درصد درآمد از بازار خارج از کشور به دست آمده است.

▣ فروش «ذوب»

براساس گزارش فعالیت ماهانه‌ای که شرکت ذوب‌آهن اصفهان در دی‌ماه از خود منتشر کرد بیان‌گر آن بود که بیشترین تقاضای مشتریان در بازار داخل برای «تیرآهن» بود که از فروش آن محصول به درآمدزایی ۸۹۸ میلیارد تومانی دست‌یافت و بیشترین تقاضای مشتریان در بازار خارج از کشور برای «شمش کالایی» بود که از فروش این محصول به درآمدزایی یک هزار و ۵۴۰ میلیارد تومانی دست‌یافت.

همان‌طور ملاحظه می‌کنید بیشترین درآمدزایی «ذوب» در بازار داخل، از فروش تیرآهن بود، «ذوب» نرخ فروش این محصول را در بازار داخل برابر با ۱۷ میلیون تومان و در بازار خارج برابر با ۲۰ میلیون تومان به ازای هر تن اعلام کرد و همچنین نرخ خارجی این محصول نسبت به ماه گذشته حدود یک میلیون و ۵۰۰هزار تومان افزایش داشته است.

محصولات دیگری که توسط شرکت ذوب‌آهن اصفهان به فروش رسید عبارت است از شمش کالایی، میلگرد، ریل، شمش چدن، کلاف و دیگر محصولات. در این بین در بازار داخل «شمش کالایی» با کسب درآمد ۳۶۱ میلیارد تومانی بیشترین درآمدزایی را بعد از تیرآهن همراه داشت و در بازار خارجی «کلاف» با کسب درآمد ۱۸۰ میلیارد تومانی بیشترین درآمدزایی را به همراه داشته است.

